



Ikt. sz.: NOB-40/50-2/2017.

NOB-13/2017. sz. ülés
(NOB-70/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2017. november 7-én, kedden, 10 óra 06 perckor
az Országház Esterházy János termében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Elnöki bevezető	5
Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása	5
A Bethlen Gábor Alap 2016. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/17078. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)	5
<i>Erdélyi Rudolf Zalán kiegészítése</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Potápi Árpád János válasza, reagálása</i>	16
<i>Erdélyi Rudolf Zalán válasza, reagálása</i>	20
<i>További kérdések, észrevételek</i>	21
<i>Potápi Árpád János ismételt válasza, reagálása</i>	22
<i>Határozathozatal</i>	22
Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről	23
<i>Potápi Árpád János tájékoztatója</i>	23
<i>Hozzászólások</i>	26
<i>Dr. Szilágyi Péter válasza, reagálása</i>	30
<i>Potápi Árpád János válasza, reagálása</i>	32
<i>További hozzászólás, reagálás</i>	33
Megyei választások Szlovákiában - magyar szemmel	34
<i>Kántor Zoltán tájékoztatója</i>	34
<i>Hozzászólások</i>	37
<i>Válaszadás, reagálás</i>	38
Egyebek	38
Az ülés berekesztése	38

Napirendi javaslat

1. A Bethlen Gábor Alap 2016. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló (B/17078. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
2. Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről
Előadók:
Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára
Dr. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára
3. Megyei választások Szlovákiában - magyar szemmel
Előadók:
Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója
Rákóczi Krisztián, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársa
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke

Gaal Gergely (KDNP)

Petneházy Attila (Fidesz)

Sneider Tamás (Jobbik)

Szávay István (Jobbik)

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Bóna Zoltán (Fidesz) Petneházy Attilának (Fidesz)

Szászfalvi László (KDNP) Szabolcs Attilának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Potápi Árpád János államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság)

Erdélyi Rudolf Zalán vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.)

Dr. Szilágyi Péter helyettes államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság)

Kántor Zoltán igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet)

Megjelentek

Mihály Erzsébet igazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.)

Dr. Grezsa István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos

Dr. Daku Magdolna főosztályvezető (Bizottsági Főosztály)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Elnöki bevezető

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagy szeretettel köszöntöm önöket a Nemzeti összetartozás bizottságának mai ülésén. Köszöntöm Potápi Árpád nemzetpolitikaért felelős államtitkár urat, Erdélyi Rudolf Zalán urat, a BGA vezérigazgatóját, Mihály Erzsébetet, a BGA igazgatóját, Grezsa István kormánybiztos urat, Szilágyi Péter helyettes államtitkár urat és minden kedves érdeklődőt, külön szeretettel a Nemzetpolitikai Államtitkárság munkatársait.

Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

Bizottságunk határozatképes. Szászfalvi László alelnök urat Szabolcs Attila alelnök úr helyettesíti, Bóna Zoltán képviselő urat Petneházy Attila képviselő úr. Kiss László képviselő úr előzetesen jelezte a távolmaradását. A jelenlévők létszáma a helyettesítésekkel együtt 7 fő.

Mielőtt a napirendet elfogadnánk, szeretném elmondani, hogy az előadók a 2. és a 3. napirendi pontnál jelezték, hogy szemléltetőeszközt kívánnak igénybe venni, úgyhogy a napirendet majd ezzel a kiegészítéssel kérem elfogadni. Kérdezem a bizottságot, a kiküldött napirendet elfogadja-e. Aki igen, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)*

Megállapítom, hogy 7 egybehangzó igennel a napirendet elfogadtuk.

A Bethlen Gábor Alap 2016. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/17078. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Első napirendi pontunk a Bethlen Gábor Alap 2016. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/17078. számú beszámoló. Tájékoztatom a bizottságot, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr 2017. augusztus 18-án nyújtotta be a Bethlen Gábor Alap 2016. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/17078. számú beszámolót. *(Gaal Gergely megérkezik az ülésterembe.)* Az Országgyűlés a Házbizottság szeptember 13-án kelt javaslatára szeptember 18-án felkérte a kijelölt Nemzeti összetartozás bizottságát a beszámolóról történő határozathozatalra. Mielőtt megkérem Potápi Árpád államtitkár urat, hogy ismertesse a beszámolót, illetve kiegészítését tegye meg az írásos anyaghoz, ha kiegészítenivalója van, köszöntöm Gaal Gergely képviselő urat is, aki megérkezett a bizottsági ülésre. Miután ebben a ciklusban először most vesz részt a bizottság ülésén, viszont a 2010-2014-es ciklusban, a bizottság megalakulását követően már volt tagja a bizottságnak, ismételten jó és eredményes munkát kívánok képviselő úrnak a bizottságban. *(Gaal Gergely: Köszönöm szépen.)*

Tisztelt Államtitkár Úr! A BGA-beszámoló kapcsán öné a szó.

Potápi Árpád János kiegészítése

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Szószóló Urak! Hölgyeim és Uraim! Sok szeretettel, nagy tisztelettel köszöntök mindenkit a bizottság mai ülésén. Azt is mondhatnánk, hogy a mai egy ünnepi ülés, hiszen a Nagy Októberi

Szocialista Forradalom 100. évfordulója alkalmából is ülésezik a bizottság, de a humort félretéve, örülök annak, hogy a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 10. § (5) bekezdése értelmében az alap 2016-os tevékenységéről és működéséről beszélhetek, illetve ehhez kapcsolódva tarthatok egy tájékoztatót a nemzetpolitika aktuális helyzetéről, kérdéseiről. Az első napirendi pontnál itt van vezérigazgató úr, aki éppen lábadozik - szó szerint, de ülve tudja végezni a munkáját -, és igazgató asszony segítségére is számítok.

Amit szeretnék kiemelni, az az, hogy a költségvetési törvény 2016-ban 11,8 milliárd forintot hagyott jóvá a BGA számára, s ez az összeg az év végére 63 milliárd forintra növekedett. De ha még szemléletesebben akarnánk bemutatni a nemzetpolitikára fordított összegeket, és visszamennénk 2009-hez, az akkori szocialista kormány utolsó évének a költségvetésében - ami az államtitkárság, BGA stb., bár nem léteztek akkor ezek az intézmények -, tehát a szűken vett nemzetpolitikára 9,1 milliárd forint állt rendelkezésre, és nyugodtan mondhatjuk, hogy ez a tavalyi évre megtízszereződött. Azért nem mondtam összeget a tavalyi évnél, mert tavaly az államtitkárságon és a BGA-n, tehát a két intézményen keresztül folyó pénzüsszeg 73,5 milliárd forint volt, viszont, ha idevesszük a gazdasági programokban szereplő összegeket, akkor jóval nagyobb pénzekről beszélhetünk.

Ez a megnövekedett keret hatalmas lehetőséget biztosított arra, hogy jelentős beruházások induljanak el és valósuljanak meg a külföldi magyar közösségekben akár a tavalyi évben, akár az idei esztendőben, illetve még folyamatosan zajlanak ezek a beruházások, amik a tavalyi év döntései alapján indultak meg. Nem fogom az összeset felsorolni, bár elég részletes kimutatást készítettek el a kollégáim, csak néhányat szeretnék összegekkkel megemlíteni.

Erdéllyel kezdeném, hiszen ez a legnagyobb régió és a legtöbb magyar itt él a Kárpát-medencében. 17,8 milliárd forinttal valósulnak meg, illetve indultak el beruházások a történelmi egyházakon keresztül. Itt szeretném megemlíteni a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetet, amelyet idén szeptemberben a főiskolai, illetve az egyetemi tanévnyitáshoz kapcsolódóan miniszterelnök úr avatott - illetve egy nappal előtte -, és másnap volt Nagyváradon az ünnepélyes átadás. A Magyar Unitárius Egyház püspöki házáat venném még ide, de az alapból valósult meg a szamosújvári Mezőségi Kemény Zsigmond Szórványoktatási Központ is, illetve ennek a befejezése és a Studium Alapítvány támogatása szintén.

Tovább folytatódott az orvosi rezidensek szolgálati lakásainak az építése, illetve átadása, s ehhez kapcsolódóan művészi lakások is megépültek. Idén augusztus végén, augusztus 21-én, ha jól emlékszem, Szatmárnémetiben adtuk át ilyen lakásokat. A következő évben is folytatódik ez a program és újabb lakások átadására kerül sor, hogy pontosan hol, azt nem tudom (*Közbeszólás az államtitkárság részéről.*), Borszákon lesz kettő és Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy a következő két állomás.

2016-os forrásokból valósult meg a 25 esztendőes Kallós Zoltán Alapítvány egyik kiemelt beruházása, a Kallós Zoltán Múzeum és Népművészeti Központ bővítése, amit júniusban adtuk át.

A tavalyi évben 1,5 milliárd forinttal folytatódott a Székelyföldi Jégkorong Akadémia fejlesztése. Ennek az alapkövét Csíkkarcfalván, múlt hét pénteken rakták le.

Felvidék: a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 1,8 milliárd forintos támogatást kapott. Több mint 100 egyházközség - nem tudom, a fogalom jó-e, nem vagyok református - megerősítéséhez, számos nagyberuházás befejezéséhez járultunk hozzá, de jelentős összeggel támogattuk a római katolikus egyház által fenntartott oktatási intézmények és templomok felújítását is.

A múlt hónapban, a hónap végén adtuk át a kassai Rovás Polgári Társulás új székházát, mely 300 millió forintba került a felújítással együtt, ezt is a 2016-os forrásokból tudtuk biztosítani. Ez az új közösségi ház a dómtól körülbelül 300 méterre található. Azt mondhatjuk, hogy bár Kassán a magyarság aránya körülbelül 6 százalékos, ennek ellenére a kassai dóm környékén, tehát a központban a magyar jelenlétet jelentősen meg tudtuk erősíteni akár ezzel a beruházással, akár a Márai-ház megvásárlásával és majdani felújításával, akár a Firesz-központ felújításával. Tehát érzékelhető lett újra Kassa belvárosában a magyar jelenlét, és erre alapozva szeretnénk, ha élettel is megtelnének ezek az intézmények.

Vajdaságban a Bethlen Gábor Alapból több mint 100 millió forinttal támogattuk a zentai csata emléktemplomának a befejezését. Ezt Áder János köztársasági elnök úr jelenlétében ünnepélyesen adták át a csata évfordulóján, szeptember 11-én. Éppen 300 éves évfordulója volt az ütközetnek, amely gyakorlatilag a török kiűzését jelentette - Temesköz kivételével -, ezt követte 1699-ben a karlócai béke; ha gondolják, tovább mondom a történetet, azt jobban tudom, mint ami itt előttem le van írva.

Egy képzőközpont kialakításához járultunk hozzá Szabadkán, valamint megkezdődött a Pannon Rádió és Televíziót működtető Pannónia Alapítvány számára a médiaház létrehozása, illetve a jelenleginek a felújítása és jelentős bővítése.

Kárpátaljára térnék át: 880 millió forintból folytatódott a felsőfokú szakképzés fejlesztése a főiskolán. Egymilliárd forinttal támogattuk a kárpátaljai református egyház beruházásait: a püspöki hivatal felújítását, a Péterfalvi Református Líceum és a Nagydobronyi Református Líceum felújítását, bővítését, valamint idetartozik még egy bentlakás átadása is.

600 millió forinttal kezdjük meg az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ létrehozását szintén Beregszászban, ennek az alapkövét a metropolita úrral szintén a múlt hónap valamelyik napján tettük le, és megkezdődött a munka. Ezeknél a beruházásoknál természetesen kormánybiztos úrra, illetve hivatalára, munkatársaira is számítunk.

Rátérek Horvátországra: a 2016-os támogatásoknak köszönhetően fejeződik be Kapolcson ((*Sic!*) egy tangazdaság és ifjúsági központ kialakítása. (*Közbeszólás: Kopácson.*) Elnézést, igen, Kopácson. Ahogy bemegyünk Eszék vagy Bellye felől Kopácsra, mindjárt a legelső ház a jobb oldalon, aki meg akarja nézni, egy nagyon szép régi paraszt-polgár ház. Reméljük, hogy nemcsak tangazdaság valósul itt meg, hanem tényleg egy ifjúsági központot, egy táborozásra is alkalmas központot tudunk itt avatni nemsokára.

Muravidéken elkészült a szentlászlói tangazdaság és a hagyományok háza. Ennek átadására november 11-én, Márton napján kerül sor, most hétvégén - hogy ki fogja avatni, még nem teljesen tisztázott -, Dobronakon pedig létrejött a kézművességek háza, ezt én adtam át valamikor nyáron, az időpontra pontosan nem emlékszem, elnézést kérek.

Folytattuk a nemzeti jelentőségű intézmények és programok működését, 2016-ban 80 ilyen intézményt és programot támogattuk a Kárpát-medencében, illetve a diaszpórában.

Új kezdeményezések is indultak a már működők mellett az elmúlt esztendőben, idesorolnám a zrt. közreműködésével a tematikus év támogatását. A tavalyi évben a külföldi magyar fiatal vállalkozók évét valósítottuk meg. Az alapkezelő többek között a pályázat lebonyolításában vett részt, melynek során 117 külföldi magyar fiatal vállalkozót támogattunk, ha jól emlékszem, összesen 864 pályázat érkezett be és 600 millió forinttal tudtuk támogatni ezeket a pályázatokat.

Idén a külhoni magyar családi vállalkozók évét bonyolítjuk le, de folytatjuk tovább a fiatal vállalkozók támogatását is. Három pályázatot indítottunk el, ezeknek az elbírálása megtörtént, a kiértékelés megtörtént, most a szerződéskötés szakaszában vagyunk. Az erre fordított összegeket időközben megemeltük, és most azt mondhatom, hogy pontosan 888 egész valahány tized millió forinttal támogattuk ezt a három pályázatot.

2015 volt a külhoni magyar szakképzés éve, de a programot folytattuk tovább 2016-ban és 2017-ben is. A három évnek, illetve az utóbbi két évnek köszönhetően, mert igazából 2015-ben sok beruházást nem tudtunk még átadni, összesen 110 felszerelt tanműhely, illetve tangazdaság létrejöttét támogattuk. Volt, hogy úgy adtunk át egyébként egy műhelyt, hogy az még el sem készült, de a meghívóban ez nem szerepelt. Erdélyben történt az eset, de úgy gondolom, a székelyek elég furfangosak ahhoz, hogy utána be is fejezzék ezt az épületet. Ott szembesültünk a dologgal, amikor kimentünk avatni, a média és én is, hogy abszolút nincs elkészülve az intézmény, de székelyekről lévén szó, ők semmilyen akadályt nem láttak ebben, hogy átadásra mentünk és maga a létesítmény még nem készült el. 888-890 millió forinttal támogattuk ezt a 110 beruházást, én azt gondolom, hogy ez is azt bizonyítja, hogy egy sikeres programról van szó.

2016-ban meghirdettük újra a „Szülőföldön magyarul” programot, melyre 2015-16-ban több mint 4 milliárd forintot fordítottunk 240 ezer magyar oktatásban részt vevő külhoni magyar gyermek és fiatal támogatására.

Idén az oktatási-nevelési támogatást 17 200 forintról visszaemeltük 22 400 forintra, amelyet többször kért az ellenzék is, és mi magunk is szeretnénk volna, hogy ezt el tudjuk érni, így a programra idén már 5,2 milliárd forintot tudtunk fordítani.

2016-ban 1 milliárd forintra emeltük a magyar kultúráért és oktatásért pályázat keretösszegét, ebből 600 millió forint a központi elosztás, 400 millió forint pedig regionális pályázati lehetőség Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja vonatkozásában, több mint 2500 pályázatot támogattunk.

Megemelt összeggel hirdettük meg 2016-ban a Kárpát-medencei testvértelepülési programot. Ha jól emlékszem, 100 millió forinttal indítottuk el, a tavalyi évben 150 millió forintból gazdálkodtunk, illetve ennyiből indítottuk el, s az idén már 250 millió forint volt erre a célra. Úgy gondolom, hogy a jövő évben ezt a 250 millió forintot tovább fogjuk emelni.

A testvérvárosi, testvértelepülési programról röviden annyit, hogy itt a gesztorok a magyarországi önkormányzatok, viszont ehhez kapcsolódva 2-3, akár 4 település is részt tud venni egy-egy programon. Nyilván ilyenkor nemcsak a Kárpát-medencei testvértelepülések vesznek részt, hanem a nyugat-európai vagy más testvértelepülések is itt tudnak lenni, de alapvetően ez a magyar-magyar kapcsolatrendszer építi. Ez sokkal könnyebb pályázati lehetőség, mint egy európai uniós pályázat, a pályázati összegek is kisebbek, viszont jobban tudják használni. A 250 millió forintból az idén 263 magyarországi és 309 külhoni település tudott gazdagodni, illetve az együttműködésüket támogattuk, szerintem ennél többet egyébként.

2016-ban új pályázatot indítottunk el a Kárpát-medencében tevékenykedő, valamint a diaszpórában működő külhoni magyar ifjúsági, civil és egyházi szervezetek támogatására. Ennek az egyik kezdeményezője Szávay István képviselő úr volt, ezt mindig ki szoktam hangsúlyozni annak érdekében, hogy kevesebb kérdés hangozzék el az államtitkárhoz a bizottsági ülésen. A tavalyi évben 50 millió forintból 88 szervezetet támogattunk, ezt az idei évben egyébként 100 millió forintra emeltük fel, és 2018-ban a 100 milliót 200 millió forintra fogjuk felemelni.

A 2015-ben elindított kárpátaljai szociális programok tovább folytatódtak. Itt gyakorlatilag - egy egész napirendi pontot lehetne szentelni csak Kárpátaljának - akár a pedagógusok, a művészeti iskolák oktatói, az egészségügyi dolgozók, az egyházi személyek támogatására kell gondolni 2016-ban, illetve ezt folytattuk, a gyermekétkeztetési programnak köszönhetően az összes óvodás, magyar ovis, illetve kisiskolás étkeztetését a magyar kormány, gyakorlatilag Magyarország látja el.

A programjaink Kárpátalján nagyságrendileg 20-25 ezer főt érnek el, ez azt jelenti, hogy több mint 10 ezer család megélhetését segítjük, támogatjuk valamilyen formában. Emellett pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosság közreműködésével - bocsánat, olvasnom kell ezt a rövid nevű hivatalt - támogatjuk a kárpátaljai médiamunkásokat, médiamunkatársakat is, idén pedig ezek a programok 1,3 milliárd forintból folytatódnak.

Jó hír, hogy a pedagógusoknak szánt összeget 180 ezer forintról 270 ezer forintra emeljük, és 60 millió forinttal támogatjuk a színészek, illetve a magyar média- és a közművelődési intézmények működését, dolgozóit.

Tovább folytatjuk, működtetjük a Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat az idén is. Az ösztöndíj összege továbbra is 600 ezer forint egy-egy hallgatónál. 2016-ban 20 joghallgatót támogattunk, 2016-17-ben pedig 27 főnek biztosítunk ilyen lehetőséget.

Nagyon fontosnak tartjuk a Bethlen Gábor Alapból fenntartott Magyarság Háza tevékenységét csak úgy, mint a kutatóintézet tevékenységét. A kutatóintézet Budán működik tovább, a BGA új székházában, a Magyarság Háza pedig a belvárosi Duna Palotában működik tovább.

Bízunk abban, hogy a közeljövőben - ez már valószínűleg a következő ciklusra fog esni - a „Mi, magyarok” kiállítást sikerül méltó helyre tennünk, illetve elhelyeznünk. Örülnénk annak, ha ez a 3-4 intézmény a következő ciklusban egy méltó székházat találna magának, és ott ki tudnánk alakítani nemcsak a „Mi, magyarok” kiállítást, de egy diaszpóra emlékközpontot is létre tudnánk hozni, illetve mindezt pedig egy, a Trianon óta eltelt évtizedek vagy évszázad történetét bemutató kiállítással tudnánk ötvözni.

Azt gondolom, hogy az előző évben, években komoly előrelépést tettünk meg a nemzetpolitika tekintetében és ennek részesei voltak a külföldi magyarok, bármelyik régióban is éltek. Egyre nagyobb figyelmet fordítottunk a diaszpóra magyarságára, a diaszpórák közösségeinek támogatására és a diaszpórában működő vasárnapi vagy hétvégi iskolák segítésére, támogatására is. Természetesen munkánkban mindig számíthattunk a Nemzeti összetartozás bizottsága képviselőire, elnök úrra, alelnök úrra, ezt szeretném megköszönni, és szeretném megköszönni a BGA munkáját is, a vezérigazgató, az igazgatók munkáját és természetesen minden munkatársunkét.

Kérem a tisztelt bizottságot, hogy a beszámolót fogadja el. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem vezérigazgató urat, hogy az írásos anyaghoz kíván-e hozzáfűzni valamit. *(Jelzésre:)* Igen.

Erdélyi Rudolf Zalán kiegészítése

ERDÉLYI RUDOLF ZALÁN vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.): Köszönöm szépen a szót. Először is magam is köszöntöm a bizottság tagjait, illetve minden megjelent érdeklődőt.

Államtitkár úr részletesen elmondta itt az imént a Bethlen Gábor Alapból egyedi döntések, egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatásokat, illetve a nyílt

pályázati eljárási rendben nyújtott támogatásokat, de kiegészítő jelleggel, gondoltam, egy összefoglalót adnék a változásokról, ami 2015-ről 2016-ra volt. De ez is benne volt az anyagban, talán egy maradt ki, ami szintén a 2016-os évben került kiírásra, ez pedig az I. világháborús emlékhelyek felújításával kapcsolatos program. Ez a 2016-os költségvetési keretet terhelte, viszont idén történtek meg a szerződéskötések. Szintén egy nagyon sikeres pályázat volt, azt lehet mondani, hogy 83 pályázóból 83 nyert, és ezt a programot folytatjuk 2017-ben is, már a második felhívási szakasz is megjelent.

Tehát ami látható, 2015-ről 2016-ra: 18 236 támogatott pályázat volt 2015-ben, 2016-ra ez 25 900-ra változott, ami 7600 nyertes pályázatot jelent, tehát ekkora többlet volt, ez a forráskezelői feladatsor ennyivel bővült. Az egyedi pályázati rendben pedig összességében 53 milliárd forint került kisserződésre - csúnya szóval élve -, ez 210 egyedi pályázati, egyedi támogatási feladatbővülést jelentett. Ennek ismeretében érdemes vizsgálni az alapkezelő működési költségeit.

Az alapkezelő 2016. évi költségvetése az előző évvel azonosan 810 millió forint összegben került meghatározásra, amit az alap mint működési kiadásokat, felhasználhat. Év közben ez 138,3 millió forinttal bővült, és az eredeti előirányzathoz képest - ami 11,8 milliárd forint alapkezelői feladatot írt elő - ez 63 milliárd forintra nőtt, ahogy államtitkár úr is említette, és összességében 947 millió forint teljesített működési költség került felhasználásra. A megnövekedett feladatmennyiséget a kormányzat a tervezés során elismerte. A 2017. évben 900 millió forint volt a működési költségre eredetileg előirányzott összeg, mely a 2018. évben, tehát 2018-tól 1 milliárd 150 millió forintra változik. A fentiek szerint az alapkezelő - céltámogatások nélkül - költségvetési bevételeinek 1,5 százalékát tették ki a működési kiadások, míg a 2015. évi beszámolóban a tényleges arány, a tényszám 4,1 százalék volt.

A korábbi években is említésre került, hogy az alapkezelőt rendkívüli módon terheli a bankköltség, a tranzakciós illeték, a Kincstár által beszedett pénzek, illetve a támogatások elszámolásából származó árfolyamveszteség, amit természetesen mi viselünk, nem pedig a kedvezményezettek, ami 2016-ban 91,8 millió forintot tett ki. Sokkal magasabb kellett volna, hogy ez legyen, de mivel 2016 decemberében történt meg 35 milliárd forintnak a kifizetése, ezért a Magyar Államkincstár csak 2017. január 2-án terhelte meg a működési kiadásainkat, így ez 136 millió forinttal rögtön megterhelte a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. működési forrásait. Tehát összességében 220 millió forint fölötti összeget költöttünk tranzakciós illetékre a 2016-os kifizetések viszonylatában. Az alapkezelő által foglalkoztatottak száma 2016. december 31-én 91 fő volt.

Megnéztem a korábbi jegyzőkönyveket, és 2016. október 4-én a Nemzeti összetartozás bizottsága ülésén Szávay képviselő úr felvetette a honlapról elnyerhető információkat. Eddig is mindent tartalmazott a honlap, viszont valóban nem volt túlzottan felhasználóbarát, ezért igyekeztünk ezt a hibát kiküszöbölni - annak ellenére, hogy idén még költöznünk is kellett -, úgyhogy elvileg két héttel ezelőtt éles lett az a honlap, melyről egyetlen kattintással a bgazrt.hu oldalról jelszó használata nélkül megtekinthető valamennyi olyan adat, ami nyilvánosnak számít a törvény értelmében. Tehát a felületen a tevékenységi terület, a pályázó régiója, a támogatási formán keresztül keresni lehet a szervezet bejegyzése szerinti ország, régió, helység alapján is, illetve a döntések, a pozitív-negatív döntések alapján egyaránt. Ez egy hatalmas munka, összekapcsolni a meglévő rendszereinket egy ilyen kereshető formával, de ezen dolgozunk. Elképzelhető, hogy még egy-egy adat hiányos, de igyekszünk ezeket is kijavítani, és remélem, hogy minden érdeklődőt ki tudunk elégíteni a kérdéseivel kapcsolatban.

A Magyarország Háza programokról is még egy pár szót számokban: a Magyarország Házának 98 darab saját kulturális programja volt, az együttműködésben szervezett

programok száma 45, a Nemzetpolitikai Államtitkárság által kezdeményezett programok száma 42, illetve még 38 üzleti rendezvényt tartottak, tartottunk. Tehát mindösszesen 223 rendezvény zajlott le a Magyarság Házában.

2016-ban még beszélhetünk a kiállítás látogatottsági számáról is. Közel 20 ezer fő tekintette meg, illetve regisztrált látogató látta a „Mi, magyarok” című kiállítást. 186 múzeumpedagógiai foglalkozás volt, ez zömében iskolásokat ért el, és itt 7300 fő tekintette meg a „Mi, magyarok” kiállítást.

Röviden én ennyit mondtam, és természetesen munkatársaimmal együtt rendelkezésre állunk a képviselői kérdések megválaszolásában. Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, vezérigazgató úr. Kérdezem a bizottságot, hogy van-e kérdés, hozzászólás, vélemény az alap működésével kapcsolatban. Hangsúlyozom, hogy a 2016. évhez szóljunk hozzá. *(Jelzésre:)* Gaal Gergely képviselő úr!

Hozzászólások

GAAL GERGELY (KDNP): Köszönöm szépen. Jó volt hallgatni ezt a beszámolót, mert a 2010 előtti időszakhoz képest óriási változások történtek a nemzetpolitikában, és ezt már a Nemzeti összetartozás bizottságának és a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak a léte is szimbolizálja. Nagyon jó látni, hogy egyre bővülő forrásokkal gazdálkodhat a Nemzetpolitikai Államtitkárság, és a tevékenység is egyre bővül. Ebből a beszámolóból is kitűnik, hogy nagyon széles körű az a tevékenység, amivel támogatni lehet a magyarság határokon átívelő egységét: a vállalkozások fejlesztésétől kezdve az anyanyelv ápolásán túl egészen az olyan szimbolikus kérdésekig, mint történelmünknek vagy anyanyelvünknek, a szülőföldön maradásnak a segítése is.

Csak szeretnék hozzászólni, egy rövid vélemény, hogy köszönet illeti ezért a Nemzetpolitikai Államtitkárság vezetőit, államtitkár urat és a munkatársakat is, ezt a lelkes, felkészült és dinamikus csapatot, akik ezt az évről évre egyre bővülő tevékenységet végzik a magyar nemzet határokon átívelő egysége érdekében. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Szávay István képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a vendégeket én magam is, és köszönöm szépen egyrészt a részletes beszámolót, másrészt a részletes kiegészítőt, amivel kapcsolatban persze nagy a kísértés. Egy részletes kiegészítő nem mindig abba az irányba visz, hogy az embernek kevesebb kérdése legyen, hanem néha abba, hogy még újabbak merülnek fel, de ettől próbálom magam visszafogni.

Úgy fogalmazott Gaal képviselő úr, hogy sok minden változott 2010-hez képest. Ez valóban így van, viszont sok minden sajnos nem változott 2015-höz képest, egy-két dolog igen, erre majd ki fogok térni. Azt mindenképpen szeretném kiemelni még a legelején, és tényleg örömmel vettem, amit vezérigazgató úr mondott. Nem 2016 októberében, hanem szerintem már legalább 3 évvel korábban vettem fel először - ahogy ön fogalmazott nagyon diplomatikusan -, hogy nem felhasználóbarát a Bethlen Gábor Alap pályázatainak az áttekinthetősége, de azt hiszem, korábban én ennél erősebb szavakat használtam. Bevallom őszintén, tegnap a fél estét azzal szórakoztam, hogy nézegettem, töltögettem, összehasonlítottam, és roppantul élveztem, hogy végre láthatóan jóval kevesebb munkával utána lehet a dolgoknak

járni, és azokat ki lehet venni, úgyhogy ennek mindenképpen örülök. Sajnálom, hogy ennyit kellett rá várni, de talán 'új seprű jól seper' alapon sikerült ezt a problémát megoldani.

Hadd szedjem két részre a két kérdéseimet, egyrészt először csak a pályázatokról szeretnék egy keveset beszélni, utána pedig azokról a kiegészítő programokról, amelyeket államtitkár úr is említett, ahova szeretnék hozzátenni pozitív-negatív, illetve kérdést.

Ami a legnagyobb problémánk továbbra is a Bethlen Gábor Alappal, illetve ami a további két legnagyobb problémánk, hogy egyre inkább eltolódik az arány az egyedi pályázatok, az egyedi kérvények irányába. Ez még egy kiváló kereső esetében is csökkenti az átláthatóságot, növeli a politikai befolyást és csökkenti annak az esélyét, hogy valóban olyan alapon osszuk szét ezeket a forrásokat, hogy az a leginkább megfeleljen a külhoni magyarság igényeinek. Ez a rendszer inkább azt segíti, hogy sokkal inkább megfeleljen az önök határon túli politikai szövetségesi igényeinek. Most már 1:50 ez az arány, 1 milliárd forint megy nyílt pályázaton és 50 milliárd forint egyedi kérelmek alapján, ezt egészen elképesztőnek és elfogadhatatlannak tartjuk.

Ebből következik, ha elemezzük - és évről évre megtesszük, hogy a különböző régiókba hogyan történik ezeknek a pénzeknek a kiosztása, és most ebből a körből szeretném kivenni azokat a nemzetpolitikailag fontos és az adott magyar közösség egészét szolgáló beruházásokat és egyebeket, amikre államtitkár úr is külön kitért, és többet megemlített, ezeket rendszerint mi is üdvözölni szoktuk -, amit mi ilyenkor szeretünk megnézni, az az, hogy a különböző programok, illetve civil szervezetek, akik támogatásokhoz jutnak, milyen politikai kötődésekkel rendelkeznek. Ezzel kapcsolatban sajnos az égvilágon semmilyen változás nincsen az önök gyakorlatában, államtitkár úr. Minden határon túli régióban 80-90 százalékos aránnyal szerepelnek a győztes pályázatok között az önök ottani politikai szövetségesihez és az önök holdudvarához kapcsolódó pályázatok, sok esetben meglehetősen nagyvonalúan vett elszámolási gyakorlattal, illetve az elszámolások meglehetősen nagyvonalúan vett befogadásával a Bethlen Gábor Alap részéről. Ez minden régióban látszik, illetve ami most már néhány év elteltével különösen feltűnő, az az, hogy ahogy változnak az idők, és ahogy változik a Fidesz politikai preferenciája, úgy változik a különböző szervezetek pályázatainak az elfogadása vagy el nem fogadása. Ennek két, sőt három jól látható példája van.

Kárpátalján megtörtént valami kiegyensúlyozás most már 2016-ban, de inkább csak 2017-ben az UMDSZ irányában, miután ez a nagy, egyébként felemás kiegyezés létrejött. Bár egyébként a 2016-os meghívásos pályázatoknál a saját összesítésünk alapján - ez lehet, hogy egy picit torz talán, mert lehet, hogy nem minden szervezetet jól néztünk meg - azt látjuk, hogy KMKSZ-hez 10 millió, a vele szövetséges pedagógusszövetséghez 13 millió, az UMDSZ-hez pedig összesen 3 millió forint jutott, tehát 23 millió a 3 millióhoz a politikai arány ezeknek a pályázatoknak az esetében Kárpátalján.

Ezt a tendenciát látjuk Erdélyben is: 2013-14 elején a pályázatok 70-80 százaléka jutott nagyjából a Néppárthoz, a holdudvarához és a hozzá közel lévő szervezetekhez, és aztán, ahogy önök szépen elkezdtek az RMDSZ-szel kibékülni, úgy növekedett azon pályázatoknak az aránya és összege, amely RMDSZ-hez köthető civil szervezeteknél landolt. Ez az arány most már megfordult, gyakorlatilag önök a Néppártot most már csak lélegeztető gépen tartják, és a minimális összeget biztosítják a pályázataikhoz, de az összegek kétharmada most már az RMDSZ-nél landol, holott nagyjából ugyanazon pályázatokról és ugyanazon szervezetekről van szó.

Ugyanez a politikai preferencia látszik Délvidék esetében is - erről van is egy pontos kimutatásom -, miközben 2016-ban három olyan szervezet nyert csak pályázatot összesen 450 ezer forint értékben, amely valamilyen módon a Magyar Mozgalomhoz köthető, az azt megelőző évben még 14 szervezet nyert 2,5 millió forint értékben. Tehát ezen szervezetek közül a 14-ből már csak 3 kapott pénzt, a 2,5 millió forint helyett pedig csak 450 ezret, holott ugyanazt a tevékenységet folytatják.

Tehát ezek most már több év gyakorlatában, illetve több év pályázati eredményét összehasonlítva tökéletesen láthatóak, hogy nagyon sok esetben önknek, a kormánynak, a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak nem feltétlenül az elvégzett munka, nem feltétlenül az számít, hogy a magyar nemzeti közösségek számára ezek a szervezetek milyen munkát végeznek, hanem az, hogy milyen politikai kötődésük van, és éppen aktuálisan önk melyik szervezettel vannak jóban és melyikkel nem. Tehát itt most a pályázatokról beszéltem, hogy ezt rendkívül károsnak tartom, és mi egészen biztos, hogy nem ezt a gyakorlatot fogjuk követni.

Különösen fájó ez a gyakorlat a szórvány esetében. Ez jellemző volt Erdélyben korábban, semmilyen RMDSZ-es szervezet egy büdös fillért nem kaphatott 2014 előtt, ha Dél-Erdélyben vagy Északon működött, márpedig ott a Néppártnak szervezetei nem voltak, hiába csináltak bármit és hiába próbáltak bármilyen magyar életet azokban a régiókban, a szórványtelepüléseken, a 10-20 százalékos falvakban fenntartani. Mivel változott a politikai széljárás, most már a szórványba is jut egy kicsivel több pénz. Mondjuk, ez összecseng azzal, amit államtitkár úr mondott, hogy jobban figyelnek a szórványra, tehát ezt ebből a szempontból meg tudom erősíteni.

De Délvidék esetében Bánságnak az egyetlen szórványtelepülése Csóka például, és két olyan szervezet pályázott a BGA-hoz kis összegű pályázaton, amelyik nem köthető a VMSZ-hez, egyik sem nyert. Az összes olyan szervezet, aki nyert ott a szórványban, annak a vezetői közül kivétel nélkül mindnyájan a Vajdasági Magyar Szövetségnek valamilyen tisztségviselői. Tehát ez egy általános gyakorlat, ezt mi továbbra is tökéletesen és teljes egészében elfogadhatatlannak tartjuk.

Illetve még egy témára szeretnék konkrétan kitérni. Köszönöm szépen vezérigazgató úrnak, illetve Mihály Erzsébetnek, hogy a múltkor fogadtak, illetve hogy azokat a dokumentumokat, amiket kértem meglehetősen rövid határidővel - amiért elnézést kérek egyébként - a rendelkezésemre bocsátották. A múlt héten jártam bent a BGA-nál és kértem ki néhány pályázat dokumentumait, illetőleg ezekbe kértem betekintési kérelmet, ezzel nem végeztem, majd még fogok jelentkezni, most megígérem, hogy egy kicsit hamarabb.

Itt egy témára szeretnék kitérni, többre nem, ez a tusnádfürdői kempingfelújítás, amely azt hiszem, két évvel ezelőtt már volt itt a bizottságunk előtt. Ennek az a története, hogy 2014-ben, a választások előtt a Németh Zsolthoz közel álló Pro Minoritate Alapítvány nagy hirtelen, gyorsan még kapott 150 millió forintot a tusványosi kemping felújítására, és most már második alkalommal kaptak az elszámolásra önköktől hosszabbítást; 2015 augusztusa lett volna az első elszámolási határidő. Beszéltük, hogy ennek milyen okai vannak, mindenesetre most az elszámolási határidő ki lett tolva a következő országgyűlési választásokat követő időszakra.

Itt egy olyan ügyről van szó, annak örülök, ezt szeretném leszögezni, államtitkár úr, hogy úgy néz ki, annyi változás történt a dologban, ha jól értettem az adatok átnézését, hogy most már nem a kempinget működtető kft. tulajdonába kerülnek azok a faházak, amelyeket magyar állami pénzből építünk fel, hanem maradnak az alapítvány tulajdonában. *(Potápi Árpád János bólint.)* Azt hiszem, hogy ez jó és helyes változás volt ebben a történetben, ezt szeretném üdvözölni, ettől függetlenül az egész ügyet továbbra is problémásnak tartom.

Ebben az ügyben számos összeférhetlenség van, olyan összeférhetlenségek, amelyeket, úgy gondolom, hogy annak idején a Bethlen Gábor Alapnak, akik ebben illetékesek voltak, illetve a bizottságnak vizsgálnia kellett volna, hiszen nagy összegű pénzről van szó, amely három szervezet között cirkulál úgy, hogy keresztérdekeltségek vannak. A felújítást például egy olyan cég végzi, amelyikben áttételesen érdekeltsége van a pályázaton nyertes Pro Minoritate Alapítvány ügyvezetőjének, miközben egyébként a felújításra vesztes pályázatot beadó cégek ugyanebből a haveri körből kerültek ki, ez teljesen egyértelmű. Például egy vesztes pályázata volt egy úriembernek, aki aztán később a győztes pályázó nevében járt el a földhivatalnál. Tehát azt hiszem, ezek olyan kérdések, amiket vizsgálni kellene.

Elnök úr rám pirított a múltkori bizottsági ülésen, amikor talán lehet, hogy a kelleténél egy kicsit keményebben fogalmaztam, hogy ha itt problémát látok, akkor tegyek feljelentést. Azt, hogy fogok-e tenni, meg fogom fontolni, hogy megvárjam-e vele az elszámolás jövő évi határidejét, ettől függetlenül ezt az ügyet problémásnak, összeférhetetlennek látom és itt visszaélést látok, ami akár a hűtlen kezelés gyanúját is felvetheti. Ennyit a pályázatokról, és ezzel kapcsolatban azért valami reakciót szeretnék kérni, államtitkár úr.

Szóba került itt több olyan dolog, amit szeretnék üdvözölni. Bár államtitkár úr mondta, de muszáj azért, hogy az ifjúsági kerethez hozzászóljak, hogy elmondjam, nagyon örülök, hogy sikerült megcsinálni. Ez alapvetően nem föltétlen az én javaslatom volt, inkább én hoztam ezt önök elé, ez a Magyar Ifjúsági Konferencián merült fel már nagyon régen a határon túli magyar ifjúsági szervezetek részéről, hogy nagyon jó lenne, ha ők egy külön pályázati keretet kapnának. Annak meg kifejezetten örülök, ha ezt emelni fogják, államtitkár úr, mert átnézve a múltkorit, igen, mi is azt találtuk, hogy 88 támogatott szervezet volt, viszont 457 milliós igényből csak 50 milliót sikerült kielégíteni, ami egy nagyon rossz 10 százalékos arány, de akkor ezt ezek szerint önök is látták, és örülök, ha ez az összeg emelkedni fog.

Aminek örülök, ezt vezéregazgató úrnak mondom, hogy sikerült most már leszorítani nagyjából 1,5 százalékra - ha jól láttam a számokat - a BGA működési költségeit. Nyilván nem lineárisan emelkedik a pályázatokkal és az elvégzett munkával a működési költség, de ezt azért mi a korábbi években meglehetősen sokalltuk.

A tematikus programokat több alkalommal üdvözöltem, ezt szívesen megteszem most is. Szeretném kérdezni, hogy ez ügyben mik a tervek, államtitkár úr, tehát milyen tematikus programokat vagy milyen éveket terveznek, amennyiben nem fogjuk önöket leváltani jövőre.

Amit szeretnék üdvözölni, ez a Bethlen Gábor Gimnázium nemzeti jelentőségű intézménnyé nyilvánítása. Ezt mi kezdeményeztük, és azt hiszem, ez egy nagyon becstelen hiányossága volt önöknek, hogy Kárpátalján az összes magyar középiskola nemzeti jelentőségű intézmény volt, kivéve a Bethlen Gábor Gimnázium. Örülök, hogy ez megtörtént.

Szász Pál ösztöndíjprogram: sokszor elmondtam, hogy nagyon jó kezdeményezésnek tartom, de én nagyon keveslem a pályázókat, és szeretném megkérdezni, hogy ennek mi az oka. Idén erre 15 millió forintot költöttek, de ebből 5 millió forint volt a tavalyi maradvány. Ez azt jelenti, hogy tavaly nem sikerült elkölteni ezt az összeget? Nem volt elég pályázó, vagy mi történt, miért ilyen kevés? 23 volt 2016-ban, és most megtudtam államtitkár úrtól, hogy most 27 fő. Nincs elég jelentkező, vagy nincs elég jogász, vagy mi történik ez ügyben?

Nagyon sajnálom a Magyarság Házát, ezt meg kell hogy mondjam, államtitkár úr, nem is nagyon értem. Sajnálom, hogy a nemzetpolitikai kormányzatnak ezek szerint nem túl nagy az érdekérvényesítő képessége a kormányzaton belül, hogy egy

másik minisztérium le tudta ezt a nagyszerű épületet nyúlni ezzel a kiváló kiállítással, ez nagyon tetszett nekem is egyébként, amikor ott voltunk. Nem vagyok benne biztos, hogy a Duna Palota föltétlen méltó és alkalmas annak a munkának a végzésére. Ez milyen hosszú távú terv? - ezzel kapcsolatban azt szeretném megkérdezni.

Gazdaságfejlesztés: bár nem önökhöz tartozik, de államtitkár úr is utalt rá, és szeretnék én is utalni rá, mint egy olyan programra, amit mi természetesen támogattunk kezdettől fogva. Ez ügyben azért azt látom, hogy talán egy kicsit szükségesebb lenne a hatékonyabb ellenőrzés. Azt pedig nagyon fájjalom, államtitkár úr, és egyébként valahol botrányosnak tartom, bár erről nyilván nem önök tehetnek, hogy amikor ehhez az ügghöz tényleg konstruktívan hozzáállva javaslatokat teszünk, akkor elképesztő prosztó stílusban kapunk erre választ a parlamentben.

Két ilyen kérdésem volt egymás után az elmúlt hetekben. Az egyik az, hogy a gazdaságfejlesztési programokhoz, ha már kinyomunk ikszszer 10 milliárd forintot a határon túlra, akkor miért nem próbáljuk ezzel erősíteni a magyar nyelvhasználatot és a magyar nemzetiségek munkahelyhez jutását. Egyszerűen botrány és fölháborító és minősíthetetlen, amit például az OTP csinál a határon túl, nem tudok más szavakat használni. Az, hogy rendőrt hívtak Somorján egy magyar nőre, mert magyar nyelvű ügyintézését kér, az, hogy csak szlovák nyelvű óriásplakát-kampányt meg reklámkampányt készítenek, és amikor felvetem ezt a parlamentben, akkor megy az a primitív, ostoba Habony-szövegezés, hogy mit írt ki a szolnoki elnökünk a Facebook-oldalára, meg hogy a Jobbik föladta az elveit és a többi. Tehát értem, hogy ez nem az önök felelőssége, államtitkár úr, csak így azért nehéz konstruktív párbeszédet folytatni nemzetpolitikai ügyekben, ha tényleg ilyen stílusú párbeszédnek zajlanak a parlamentben, és ugyanez történt akkor is egyébként, amikor a magyar cégek külföldi tevékenységéről beszéltem.

Arra kérem államtitkár urat és önön keresztül miniszterelnök-helyettes urat is - de én ezt jeleztem külügyminiszter úr felé is -, hogy itt nagyon-nagyon sok pénzről van szó a gazdaságfejlesztési támogatások kapcsán, én úgy gondolom, minimálisan elvárható lenne, hogy azok a cégek, amelyek Magyarországról nemhogy milliókat meg százmilliókat, hanem akár milliárdokat is kapnak, azok igenis figyeljenek oda, hogy a magyar nyelvet használják, magyar felirataik, magyar étlapjaik, magyar reklámfüzeteik és nem tudom, mijeik legyenek, az alkalmazottaik pedig tudjanak magyarul. Ez nem nemzetiségi megkülönböztetés, magyar nyelvhasználathoz tessék kötni valamennyire a foglalkoztatást.

Oktatási-nevelési támogatás: nagyon örülök, hogy ezt az összeget sikerült visszaemelni, de én ezt nem tartom olyan nagy pozitívumnak, vagy pozitívumnak igen, de nem olyan nagy előrelépésnek, államtitkár úr, hogy sikerült ősszel visszaemelni ezt az összeget a 16 évvel ezelőtti szintre, ez nem eredmény, maximum pozitívum a korábbi csökkenéshez képest. Tudom, hogy államtitkár úrnak volt szándéka ezzel kapcsolatban, beszéltünk erről többször. Ez a rendszer így nem jó, nem hatékony, nem szolgálja a célt, és egyre kevésbé szolgálja szerintem azt a célt, amit eredetileg kellett volna, és nem vagyunk hajlandóak szembenézni azokkal a problémákkal, amiket mi több alkalommal felvetettünk, és amire tavaly nyáron - némi botrányt kiváltva, de legalább beszéltünk róla - Balog miniszter úr is célzott azzal kapcsolatban, hogy szembe kell nézni azzal, és tudomásul kell venni, hogy a határon túli magyar iskolák egy nagy hányadába jelentős részben cigánygyerekek járnak, ami sok esetben magyar gyermekeket tart távol ezektől az iskoláktól. Ez egy olyan kérdés, amellyel, úgy néz ki, hogy önök három vagy négy év alatt nem voltak hajlandóak foglalkozni, illetve szembenézni.

Testvértelépülési program: ez a javaslat szintén tőlünk ered, örülök, hogy ezzel foglalkoztunk. Itt azt szeretném megkérdezni államtitkár úrtól vagy vezérigazgató

úrtól, vagy aki erre egy kicsit rálát, nekem az tűnt fel, amikor ezt nézegettem, hogy nagyon sok lett az érvénytelen pályázat, ennek mi az oka. 440 pályázatból 376 lett csak érvényes, ez azt jelenti - nem vagyok egy számszaki ember, de ez 64, ha jól számolom -, 64 pályázat érvénytelen lett, és végül pedig egyébként csak 189-et támogattak, ami egy viszonylag alacsony arány. Ennek mi az oka? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor az előterjesztőknek adom meg a szót. Milyen sorrendben legyen ez? Államtitkár úr kezdi? *(Jelzésre:)* Államtitkár úr!

Potápi Árpád János válasza, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkarság): Köszönöm szépen a kérdéseket, hozzászólásokat, felvetéseket. Gaal Gergely képviselő úrnak szeretnék jó munkát kívánni, és szeretném, ha továbbra is több programban együtt tudnánk dolgozni, és az együttműködés jó lenne, ezt természetesen értem mind a szószólókra, mind a bizottság képviselőire.

Szávay képviselő úrnak több hozzászólása, illetve kérdése, észrevétele volt, próbáltam mindent jegyzetelni, ha esetlegesen ez nem történt meg, illetve nem adok mindenre választ, akkor elnézést kérek, akkor még egyszer nekifutunk.

Az egyedi kérelmek túlsúlyban, 1:50 az arány: lehet, hogy ennyi az arány, én nem néztem utána, bár ahogy emelkedett a tavalyi évben a költségvetése a BGA-nak, illetve a nemzetpolitikára fordított összegek aránya, ez elképzelhető, hiszen a pályázati kiírást valamikor az év elején tettük meg, és a későbbiekben pedig a költségvetési többletnek köszönhetően jelentős pénzeszegeket kaptunk, amiket még a tavalyi év végéig ki kellett szerződni, főleg decemberben, tehát az utolsó 2-3 hétben. Ezek nagy összegek voltak, nem volt idő arra, hogy pályázatot írjunk ki. Hogy ez elfogadhatatlan vagy nem, biztos jó lett volna, ha pályázatot tudtunk volna kiírni, viszont akkor nem tudtuk volna kiadni a pénzt. Higgycs el, képviselő úr, illetve bizottság, hogy mindig a legjobb szándékok vezérelnek vagy vezetnek bennünket, és a támogatásainkat mind jó célra fordítjuk, intézmények fejlesztésére, közösségek fejlesztésére, kulturális és egyéb célokra, a lényeg az, hogy a határon túli magyarság megőrzésére fektetjük a fő hangsúlyt, ezek az összegek pedig ezt a célt szolgálják.

Elszámolás: mindenkinek ugyanúgy kell elszámolni, minden egyes szervezetnek, akik hozzánk pályáznak, gyakorlatilag ugyanaz a jogszabályi háttér mindenki számára. Tudjuk mi is, hogy kiknek vannak nehézségei, kik nem tudnak normálisan elszámolni, de ezt soha nem zárjuk le, soha nem adunk senkinek kedvezményeket, könnyítést, mindenkinek meg kell tudni csinálni az elszámolást. Arra természetesen van mód és lehetőség, hogy a kollégák segítsenek a szervezeteknek akár itt Budapesten, akár Beregszászban vagy Szamosújváron - nem akarom tovább folytatni -, tehát minden segítséget megadunk hozzá. Nyilván a mi érdekünk is az, hogy évekre visszamenőleg az elszámolások mind rendben legyenek.

Kárpátalja esetében hangsúlyozta a kiegyenlítődést, hogy ez elkezdődött. Ez a kiegyenlítődés tovább fog folytatódni. Örülök annak, hogy a két nagy politikai szervezet a 2015 őszi önkormányzati választásra össze tudott fogni. Ennek több oka van: egyrészt a törvényi háttér úgy változott meg, hogy külön-külön semmi esélyük nem lett volna indulni, viszont így, hogy összefogtak - az összefogás egyébként azt jelentette, hogy a KMKSZ-listán indult mindenki -, gyakorlatilag történelmi sikert értek el a helyi, a járási és a megyei szinten. Talán valamennyire hozzájárultam ehhez annyiban, hogy mondtam, úgy nem megyek még egyszer ki, hogy külön-külön székházakba megyek el tárgyalni, mert ugyanazt mondom el, sokkal könnyebb és gyorsabb, ha összejönnek, és esetleg egyszer kell csak elmondani ugyanazt a szöveget.

Ők maguk azt mondták, hogy nem is gondolták volna, hogy ilyen gyorsan sikerül az együttműködést megtenni.

Végigmentünk a különböző területeken, én azt gondolom, hogy az ottani magyarság szervezeteinek a véleményével egybehangzóan zajlanak le a támogatások minden egyes területen. Olyan támogatás nem nagyon létezik, hogy az adott régióban ellenkezést váltana ki, tehát ilyen támogatásokat nem nyújtunk. Gyakorlatilag minden egyeztetést megteszünk helyi, illetve regionális szinten annak érdekében, hogy ezekkel a támogatásokkal semmilyen gond ne legyen, mindenhol szívesen fogadták a támogatásunkat.

Délvidék, Magyar Mozgalom: én ebbe a kérdésbe nem akarok annyira belemenni, a Magyar Mozgalom a délvidéki magyar demokrácia történetében egy boldog pillanatot jelentett, körülbelül ennyit tudnék elmondani a működéséről. A boldogot lehet úgy is fordítani, hogy boldogtalan, de hogy nem volt hosszú életű, az egészen biztos, és nézzük meg, hogyan működik most, illetve minek aposztrofálta magát. Ha megnézzük a nemzeti tanácsi választásokat, és hogy kik nyertek abban, akkor én azt gondolom, hogy ha a Nemzeti Tanáccsal karöltve végezzük a támogatásainkat, és a Nemzeti Tanácsra is próbálunk támaszkodni, mi arról nem tehetünk, hogy ott 85 százalékban a VMSZ nyert, ez ténykérdés. A következő választások alkalmával meglátjuk, hogy melyik magyar párt fog jól szerepelni, nyilván mi ennek alapján tudunk csak egyeztetni.

Az pedig szintén ténykérdés, hogy Pásztor elnök úrnak és a VMSZ-nek is köszönhető, hogy a két ország viszonya sokkal-sokkal jobb mint akár tíz évvel ezelőtt, és az, hogy a történelmi megbékélés folyamata gyorsított menetben zajlik, nyilván kellett ehhez a VMSZ, még inkább Pásztor István habitusa, szerepe, munkája. Tehát én azt gondolom, hogy egyrészt megkerülhetetlenek a két ország viszonyát tekintve, másrészt a délvidéki magyarságot tekintve, természetesen Hajnal Jenőről, a Nemzeti Tanács elnökéről hasonlóan tudok fogalmazni.

Hogy nem a munka a fontos a szervezetek működésénél - itt nem volt kiemelve, hogy civil vagy egyházi, de gondolom, itt az egyházi szervezeteket nem érinti ez a kijelentés -, hanem a politikai kötődés. A munka az elsődleges, az elvégzett munka és az, hogy az eddigiekben ezek a szervezetek mit tettek le az asztalra. Nagyon kevés olyan szervezet van, hogy a semmiből kiemelkedik, nincs mögötte semmi és óriási támogatásokat kapna. Nyilván mindig vannak új szervezetek, de alapvetően akár a nemzeti jelentőségű intézményeknél is meg lehet nézni évekre visszamenőleg, hogy ezek milyen szervezetek, mikor alakultak, hogyan jöttek létre stb., stb., és hogy milyen munkát végeznek.

A szórványkollégiumokat Erdélyben 2012-től támogatjuk folyamatosan. Egy nagyon fontos munkáról van szó, én azt gondolom, hogy képviselő úr sem arra gondolt, hogy ezeket nem kell támogatni, illetve pontosan nem tudom, hogy mire gondolt.

A BGA költségeire fordított összegek jelentősen lecsökkentek 1,5 százalékra. Vezérigazgató úr itt halkán megjegyezte, hogy ebből nem is tudnak megfelelően működni, nyilván nekik az lenne az érdekük, hogy 2015-höz próbáljuk meg közelíteni a 1,5 százalékot. Én elképzelhetőnek tartok ezen egy kicsiny növelést, de én is úgy gondolom, hogy sokkal jobb ez a százalékos arány, mint ami, mondjuk, akár 2010-14 között volt jellemző.

Szász Pál ösztöndíj: nem nagyon van több jelentkező a pályázatra, egyáltalán azt mondhatjuk, hogy különban a fiataloknak kevés is a lehetőségük, hogy magyar nyelven jogot tudjanak végezni; megy a cirkusz még mindig például Újvidéken. Mi is szeretnénk elérni, hogy több hallgatót tudjunk Kárpátalján ebbe a fontos munkába bevonni.

Magyarság Háza, Duna Palota: a Duna Palota abszolút ideiglenes megoldás, de örülünk annak, hogy a BM a rendelkezésünkre bocsátotta. Tényleg az ottani viszonyok azért nem azt tükrözik, hogy az egykori Duna Palota hogyan működött és milyen volt akár csak tíz évvel ezelőtt is. Itt egy kisebb fokú felújítást nekünk magunknak is kell végeznünk, illetve a BGA-nak annak érdekében, hogy otthonosabb és szebb legyen, de hosszasan nem kívánunk berendezkedni a Duna Palotában, hanem, mint ahogy mondtam, az lenne a távlati célunk, hogy a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Magyarság Háza, maga a BGA, nyilván a kutatóintézettel együtt egy helyre tudna kerülni, ahol újra kiállítanánk a „Mi, magyarok” kiállítást, létrehoznánk emellé a diaszpóra emlékkiállítást vagy emlékközpontot, és azt most nem mondom, hogy a Trianon emlékmúzeumot, hanem gyakorlatilag az elmúlt száz év történetét - nem a veszteségeket, vereségeket, nyilván azt is -, de alapvetően a pozitív történéseket mutatná be és azt, hogy ez a megcsonkított kicsiny ország mindig fel tudott állni, óriási sikereket tudott elérni a gazdaságban, a sportban és minden más területen, ezt szeretnénk bemutatni egy nagyobb kiállítással.

Erre egy viszonylag nagy épület vagy épületegyüttes kell, több ilyenről is lehet szó Budapesten, de hadd ne mondjak ilyeneket. Ezt ebben a ciklusban biztos, hogy nem tudjuk megtenni, tehát semmi esélyünk arra, hogy ezt megtegyük. A Magyarság Háza átadásáról pedig tudtunk, át kellett adnunk. Egy kicsit bízunk benne, hogy még nem kezdődnek el a helyreállítási munkálatok, mint ahogy nem is kezdődtek el, 2018-ban kezdődnek majd ott el. Az az épület a Pénzügyminisztérium épülete volt 1944. március 19. előtt, ezért a kormánynak az a szándéka, hogy ahhoz hasonló legyen, legalábbis kívülről ugyanolyan képet kapjon, de nyilván bent a modern követelményeknek megfelelően alakítják át. Az NGM pénzügyi államtitkársága költözik be oda, illetve más hivatalok, de kívülről visszaállítják az eredeti képének megfelelően.

A gazdaságfejlesztési programokról: én azt gondolom, hogy óriásit léptünk előre az elmúlt időszakban, egy léptéket emelkedett a nemzetpolitika, ha ezt is idevesszük, és a támogatások rendszere pedig egyértelmű, hogy az elmúlt időszakban a hagyományos keretrendszeren túl a szülőföldön való boldogulás helyeződött előtérbe. Ennek eszközei lehetnek a szakképzéstől kezdve a tematikus évek és maga a gazdaságfejlesztési programok indítása. Megnéztük azt, hogy határon túl 80 ezer családi vállalkozás, 40 ezer fiatal vállalkozó működik - nyilván itt vannak átfedések, tehát ez nem azt jelenti, hogy összesen 120 ezer, annál kevesebb -, és azt is, hogy ezek a vállalkozók, magyar vállalkozók több mint 90 százalékban magyar embereket foglalkoztatnak, és ha őket támogatjuk, akkor emellett vagy rajtuk keresztül 4-5 vagy akár 10 magyar családot is támogatunk.

Azt is megnéztük, hogy az elvándorlási kedv milyen a magyar vállalkozóknál. A legkisebb a többi réteghez képest, tehát nyugodtan mondhatjuk azt, hogy ha őket támogatjuk, akkor az otthonmaradást támogatjuk és nem az elvándorlást. A gazdaságfejlesztési programok gyakorlatilag ugyanezt jelentik, csak nyilván nagyobb támogatási formában. Nyilván a gazdaságfejlesztési programok nemcsak a magyarokat érintik, hanem az ott lakó más egyéb nemzetiségűeket is, hiszen a beszállítóktól kezdve, akár ha a kft.-ket nézzük - nyilván nem tudtuk kibogozni, hogy most éppen van-e annak szerb tagja vagy nincsen, vagy hogy milyen üzleti hálóba tartozik bele -, tehát a többségi nemzet tagjait is pozitív módon érintik ezek a gazdaságfejlesztési programok.

Azt is megnéztük, hogy a vállalkozók - mikrovállalkozókról beszélek - alapvetően egymással tartanak kapcsolatot, és ha úgymond külföldre tekintenek, akkor az elsődleges Magyarország. Ugyanígy reméljük, hogy igaz ez a gazdaságfejlesztési programoknál a nagyobb cégek esetében is. Itt most már ez a

nagyságrend hovatovább eléri a 100 milliárdos nagyságrendet, most pontosan nem adtam össze, de alulról kezdjük súrolni ezt. Ha ezt 2014-ben mondta volna valaki, vagy akár 2015 elején, hogy ilyen lesz, nem hittük volna el, de dolgoztunk ezért, és ez közös munka volt, hogy ezt meg tudjuk tenni.

Egyetértek, abszolút egyetértek a magyar nyelvhasználat erősítésével. Én magam is ilyen szemmel járok-kelek és figyelem ezt. Az OTP-t nem akarom védeni, de tény, hogy azért több eurolakátot lehet látni, ami magyar felirattal is megjelenik. Elhiszem, hogy többségében ez nem igaz. A pénzügyi törvény szabályozza ezeknek a bankoknak a működését, ettől függetlenül én azt gondolom, hogy tájékoztató jelleggel bármilyen anyagot kitehetnének, akár még magyart is, és akár magyar embereket is tudnának foglalkoztatni, semmi akadály nem lenne ennek, csakúgy, mint a MOL-kutakon. A MOL-kutakon azért a legtöbb esetben - tudom, ez nem volt téma, de hadd mondjam el -, a MOL-kutakon a legtöbb esetben van magyar nemzetiségű munkatárs is, aki azonnal belép, segít és segíti a vásárlást.

Oktatási-nevelési támogatás: nem is mondtam azt, hogy ez egy óriási előrelépés, csak hogy visszahoztuk az eredeti szintre. Ugyanott tartunk, ahol 16-17 évvel ezelőtt. 2001-ben indult meg, a nagyságrendje nem változott, illetve csökkent a nagyságrendje, mert mást jelentett akkor 20 ezer forint vagy mást jelent most; bár ha 3-4 évre tekintünk vissza, akkor nem biztos, hogy igazunk van, de ha visszamegyünk 2001-ig, akkor biztos. Szintén azt tudom mondani, hogy jó lett volna megvizsgálni, hogy hogyan tudjuk ezt a rendszert átalakítani, de nem tudtuk átalakítani, nem is fogjuk már átalakítani ebben a ciklusban.

Testvértelepülési program: sokan egyszerre találtuk ki akkor ezek szerint, ez egy nagyon jó program. Tény, hogy körülbelül 20 százaléka érvénytelen volt a pályázatoknak, mert nem voltak meg a szükséges dokumentumok a pályázatok mögött, tehát formailag hibás pályázatokat nyújtottak be, hiányoztak területi döntések, együttműködési megállapodások stb., stb. Sokkal több konkrétumot nem tudok erről most mondani, de nyilván ki tudjuk adni, meg kell nézni Soltvadkertet vagy mást, a bonyhádi rendben volt például, de Hódmezővásárhely is.

A végére hagytam a csemegét, úgyis ez a lényeg, a Pro Minoritate Alapítványt és a tusnádfürdői dolgot. Ezeket az anyagokat is kikérte képviselő úr és megnézte. Ha jól emlékszem, 2015-16-ban megnéztük ezeket a beruházásokat, személyesen is ott voltunk, én megnéztem az összes faházat, fürdőt, az átalakítást, a felújítást, a fejlesztési terveket. A nyáron is megnéztem, csak nem emlékszem mindenre teljesen, de ott voltam. A humort félretéve a lényeg az, hogy 150 millió forintos támogatást kaptak, ennek az elszámolási határidejét többszörösen módosítottuk. Azt gondolom, elég segítséget nyújtottunk mi is ahhoz, hogy a jövő évben ezt tényleg normális módon meg tudják tenni.

Gyakorlatilag a célokat és a költségvetési tervezetüket is átalakították, a 150 millió forintból viszont nem léptek ki. Az eredeti 2014-es költségtervben az volt, hogy 3 darab téliesített faházat építenek, illetve a csúrból konferenciatermet, étkezőt, melegkonyhát stb. hoznak létre 102 millió forinttal. Ehhez képest a 2017-es módosított költségterv 6 darab faházról szól, a 48 millió forint megnövekedett 86,5 millió forintra és a csűr esetében a 102 millió forint pedig lecsökkent 63,5 millió forintra. Ehhez kell tartásuk magukat, és ezzel kell tudniuk elszámolni a következő év május 31-éig, tehát gyakorlatilag erről szól a dolog. Nagyon remélem, hogy az elszámolások minden szempontból, mind pénzügyileg, mind a jogszabályoknak megfelelő lesz.

Azt hiszem, nagyjából mindenre válaszoltam, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Vezérigazgató úr!

Erdélyi Rudolf Zalán válaszája, reagálása

ERDÉLYI RUDOLF ZALÁN vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.): Köszönöm szépen. Csak egy rövid kiegészítést tennék itt a Szávay képviselő úr által felvetett dologban. Az egyedi támogatások, illetve a nyílt pályázatok: mind a kettő esetben nőttek az összegek, tehát ez mind a kettő esetében üdvözlendő. Hogy itt arányeltolódás észlelhető, azt szerintem így nem lehet összehasonlítani, ugyanúgy, mint az almát a körtével. Az egyedi támogatások védelmében mondanám, hogy a nemzetpolitika a nemzetstratégiai dokumentumban lefektetett irányelvek mentén építkezik, minden esetben az egyházi és a társadalmi szervezetek bevonásával zajlik a döntés-előkészítés, illetve a döntéshozatal. Az, hogy például egy egyházi intézményt megversenyeztessünk, mondjuk, hitéleti tevékenység végzésére Romániában, nem gondolom, hogy az ortodox egyházat meg kéne hívnunk nyílt pályázati rendszerben, vagy hogy egy iskolát fenntartsion, vagy magyar nyelvű oktatást végezzen, nem gondolnám, hogy mondjuk, a konstancai egyetemnek és a magyar egyetemeknek versenyezniük kéne ebben. Tehát ezekben az esetekben a pályázati rendszert nem lehet használni, tehát itt marad az, hogy a bizonyított partnerek jelentkeznek, kérelmet adnak be, és ezek alapján a kormányzat, megvizsgálva a célokat, hozzáigazítja a nemzetstratégiai alapidokumentumhoz, meghozza a döntéseket.

Tehát ezt csak azért akartam mondani, hogy ezt a két dolgot szerintem nem lehet összehasonlítani és hosszú távon egymásnak feszíteni, mert ez a kettő kiegészíti egymást, és ehhez kapcsolódik az elszámolási gyakorlatunk is. Egy-egy ilyen egyedi támogatásnak, egyedi beruházásnak vagy döntésnek az elszámolása több száz iratfolyóméternyi anyagot jelent. Tehát például a kolozsvári teológiai oktatóközpont felújítása kapcsán a biztonsági őről kezdve egészen az utolsó cementig a zsákokat ellenőrizzük és elszámoljuk. Mindennek felelős műszaki vezetője van, a helyi szabályoknak, a fogadó ország szabályainak megfelelően ellenőrzi a beruházásokat. Tehát azt gondolom, hogy a bizottság is ennek ismeretében hozza meg a döntéseket és a BGA, illetve az együttműködő partnerek is ezen szigorú európai és magyar jogszabályoknak megfelelő gyakorlat szerint végzik az ellenőrzéseket.

Az átláthatóságot tekintve, hogy ez csökkentené az átláthatóságot: most az új honlapon már ez is kereshető, de pont ez a szigorú ellenőrzés garantálja az átláthatóságot, ami minden esetben betekintheső, meg lehet nézni, de nyilván a cementes zsákokat nem tesszük fel a honlapra, mert lefagyna az egész hálózat. Most volt például, hogy az Átlátszó kikért tőlünk dokumentumokat, amit ők összeállítottak, hogy mit szeretnének megnézni, annak az ellenőrzési dokumentuma ezt a termet megtöltené. Amikor ezt meglátták, szembesítettük velük, akkor visszaléptek ettől, és csak konkrétan 2-3 ügyet kértek ki, amit megvizsgáltak és rendben találtak. Tehát ezt csak azért akartam mondani, hogy az elszámolási dokumentáció hatalmas a BGA-ban.

Sokszor a folyamatba épített ellenőrzéseink, illetve az utóellenőrzéseink esetében is felróják nekünk, hogy miért vagyunk ilyen szigorúak. Azért azt is látni kell, hogy a zacskós támogatásoktól jutottunk el idáig, ami a rendszerváltás vagy módszerváltás idején bevezetődött, onnan jutottunk el odáig, hogy csak átutalásokkal és banki folyósításokkal fizetünk ki támogatásokat. Tehát ez is egy fejlődési, tanulási folyamat, és azok a nagy partnereink, akik ezeket a nemzetstratégiai szempontból jelentős beruházásokat végzik külföldön, ők már komoly apparátussal és komoly szakértelemmel rendelkeznek az elszámolásokban, illetve a beruházások megvalósításában is. Én csak ennyit akartam hozzáfűzni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, vezérigazgató úr. Maradt-e még kérdés? *(Jelzésre:)* Gondoltam. Szávay képviselő úr!

További kérdések, észrevételek

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Hadd legyek hű magamhoz! Köszönöm szépen, és tényleg csak nagyon röviden.

Köszönöm a válaszokat, és azt hiszem, mindenre válaszolt államtitkár úr, de két rövid reakciót azért szabadjon. Azért az, hogy nincsen olyan pályázat, ami valakinek szúrja a szemét, az sem teljesen igaz, meg az sem teljesen igaz, hogy a semmiből kikerekedett szervezetek nem nagyon kapnak pénzt, mert vannak olyan pályázatok, amik azért sok helyen szemet szúrnak. Az például, hogy ha 14 millió forintért veszünk egy Toyotát egy határon túli pártvezetőnek, az mondjuk, valakinek szúrja a szemét, államtitkár úr, mert ez nem biztos, hogy feltétlenül a munkahelyhez kapcsolódó feladat, hogy a magyar államnak kelljen 14 millióért egy Toyotát venni egy pártvezetőnek - Brenzovics Lászlóról van szó egyébként -, és nem a szervezetnek, hanem neki, személyes használatra. Persze, le van papírozva és el van fogadva, biztos rendben van és törvényes, csak ez kérdéseket vet fel.

Felvidékre meg kiment 220 millió forint, amiről a mai napig sem lehet nagyon hallani. Nagyjából mindenki tudja, hogy miről van szó, úgyhogy én most ezen különösebben nem kívánok rugózni, de az egy olyan szervezet, amelyiket bejegyeztek pikkpakk, aztán rögtön kapott önkéntől 220 millió forintot, tehát azért vannak erre is példák.

Az OTP-hez meg egy dolgot szabadjon, államtitkár úr! Az OTP 10 milliárdokat, sőt 100 milliárdokat kezel magyar állami forrásokat, amik határon túlra jutnak, egyrészt az oktatási-nevelési támogatásokat, másrészt a gazdaságfejlesztési támogatásokat. Lehet itt hivatkozni pénzforgalmi törvényre és tájékoztató jellegre meg nem tudom, mire, én értem, hogy Orbán Viktornak az egyik kedvenc oligarchája Csányi Sándor, de a felcsúti VIP-páholyban egy szotyizás közben azért a miniszterelnök úr igazán megemlíthetné neki, hogy Sanyikám, 100 milliárdokat kezeltek, azért egy-két ilyen dolgot vegyetek már fontosnak, mert rettenetesen zavarja az embereket, az önök szavazóit és az önökkel szimpatizáló határon túli magyarokat is egyébként ez az egészen elképesztő lekezelő és nemtörődöm viselkedés, amit konkrétan az OTP megvalósít.

Tehát én azt hiszem, ha itt több 100 milliárd forint megy, ha az OTP számít ezeknek a magyaroknak a pénzére, mert ő a magyar bank, és számít a pénzükre, egyébként meg ennyire nem tiszteli őket, én azt hiszem, ha ekkora forrást kapnak a magyar államtól, akkor azért ilyen feladatokat elő lehetne akár kötelező jelleggel is írni. Az, hogy 'Bethlen Gábor Alap kifizetőhely', ez szlovákul van kiírva egy felvidéki OTP-ben, hogy a magyar államnak a pénzét itt lehet átvenni, és ezt szlovák felirat alapján tudják meg. Tehát azért azt hiszem, itt lenne mozgástér, államtitkár úr.

És akkor az utolsó, illetve még egy: a vállalkozókkal kapcsolatban mi azért egy olyan észrevételt kaptunk, a fiatal vállalkozói programmal kapcsolatban, ami nagyon jó, ez alapvetően jó volt és jó visszhangja volt mindenhol, de Székelyföldről azt a visszajelzést kaptuk, hogy nagyon kevés fiatal, új vállalkozás nyert arányaiban, hanem inkább már működő vállalkozásokat támogattak és nem azokat, akik frissen szerettek volna elindulni, úgyhogy talán érdemes lenne egy picit nagyobb hangsúlyt oda rakni.

Végül pedig vezérigazgató úrhoz: legyen nagyon világos, a BGA-val kapcsolatos kritikáink döntő része, sőt talán az egésze nem az önök szakmai munkájára vonatkozott vagy nem az önök munkatársainak a szakmai munkájára. Ezzel kapcsolatban nekem túlzottan sok fenntartásom nincsen, jártam önöknél több alkalommal, láttam a dokumentációkat, láttam, hogy azok milyen rendben vannak,

hogyan, milyen elszámolás szerint stb., stb., ezek inkább politikai kérdések, hogy mit, hogyan lehet elfogadni, vagy mi az, amit kérni kell. Én a magam részéről például nem értek egyet azzal, hogy a 100 ezer forintnál kisebb számlákat nem kell bemutatni, még akkor is, ha tisztában vagyok vele, és ön is elmondta itt, hogy elképesztő mennyiségű dokumentáció van így is, de én azt hiszem, hogy az, ha a 100 ezer forint értékű számlát nem kell bemutatni, még akkor is, ha a helyszíni ellenőrzésen igen, ezt is tudom, de adott esetben ez azért ad egy kis mozgásteret az ügyeskedésre, én ezt magas összegnek tartom.

Tehát nem a BGA munkatársainak a szakmai munkáját kritizáltam elsősorban, sőt nem azt, hanem inkább az ezzel kapcsolatos politikai döntéseket, vagy azt, hogy egy papír sok mindent elbír, ha egy beszámolót most elfogadunk, és jó indulattal feltételezzük, hogy az van mögötte, vagy néha egy kicsit utánanézőnk, hogy bizonyos számlák vagy beszámolók mögött valóban az a teljesítés áll-e, ami történik, ilyen esetben látok hiányosságot. Most nem akarok feltétlenül mindent idehozni, amit egyébként tudok, meg amit láttam, de ezt azért általánosságban szeretném megjegyezni, ezt inkább politikai kérdésnek tekintem.

Köszönöm szépen az újabb lehetőséget, elnök úr.

ELNÖK: Van-e más képviselői kérdés, vélemény? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kívánnak-e erre reagálni? *(Jelzésre:)* Államtitkár úr, öné a szó.

Potápi Árpád János ismételt válaszája, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen. Volt egy tévedésem a tavalyi pályázatok tekintetében, csak a jegyzőkönyv miatt mondom, hogy tavaly a fiatal vállalkozók támogatásánál vagy pályázatnál 967 pályázat volt, idén pedig a 3 pályázatra összesen 874 pályázat érkezett be.

Az OTP-ről szeretném előljáróban elmondani, hogy én abszolút takarékos álláspontot képviselek - a takaréktegrációt segítem Tolna megyében, Észak-Baranyában, eddig minden úgy lett, ahogy szerettük volna, haladunk előre -, de visszatérve az OTP-hez, azt azért tudni kell, hogy az OTP az elmúlt 7 évben abszolút jutalék nélkül folyósította az oktatási-nevelési támogatásokat az egész Kárpát-medencében és jutalék nélkül végezte a kárpátaljai szociális programok támogatását is, tehát legyünk ennyire korrektek a pénzügyi intézethez. Ezenkívül Kárpátalján minden dolgozót beírtak magyarnyelv-tanfolyamra, tehát azért ebben is léptek előre, és úgy gondolom, hogy ha a régiós igazgatókat keressük meg, mindig készek a tárgyalásra, részükről minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy a munka sokkal gördülékenyebb, illetve jobb legyen. Ennek ellenére bizonyos anomáliákat én is látok, tehát a működésük még nem teljesen 100 százalékos és jó a nyelvhasználat tekintetében.

Azt gondolom, hogy nagyjából, ami rám vonatkozott, arra válaszoltam.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr.

A vitát lezárom. Nagyon szépen köszönöm az előterjesztőknek, hogy megjelentek a beszámolót kiegészíteni és a kérdésekre válaszolni. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy az írásban kiosztott határozati javaslatot, amely a Bethlen Gábor Alap beszámolójának az elfogadásáról szól, támogatják-e. Aki igen, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Hat igen. Aki nem? *(Nincs jelzés.)* Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Kettő tartózkodás.

Tehát 6 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett a bizottság a beszámolót elfogadta.

Köszönöm szépen vezérigazgató úrnak és igazgató asszonynak a jelenlétét, szakmai közreműködését, válaszeit. A továbbiakban is jó munkát kívánok önöknek! Van, amikor úgy búcsúznak el, hogy kéz és lábtörést kívánnak, ezt én most nem tenném (*Derültség.*), de jobbulást kívánok vezérigazgató úrnak.

Mielőtt a következő napirendi pontunkat elkezdénénk, ami tájékoztató az aktuális nemzetpolitikai kérdésekről, államtitkár úr az előadó ott is, öt perc szünetet rendelnék el. Köszönöm szépen.

(Szünet.)

Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről

ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Folytatjuk ülésünket. Második napirendi pontunk: tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről. Köszöntöm az államtitkár úr mellett helyet foglaló dr. Szilágyi Péter helyettes államtitkár urat is.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy a 26/1999. (III. 26.) számú, a Magyar Állandó Értekezlet megalakulásához kapcsolódó feladatokról szóló országgyűlési határozat értelmében a kormány beszámol a határon túli magyarokra vonatkozó politikai feladatok végrehajtásáról, beleértve a Magyar Állandó Értekezlet ajánlásainak végrehajtását is, így a mai tájékoztató az ennek való megfelelést is jelenti.

Tisztelt Államtitkár Úr! Már a Bethlen Gábor Alapkezelő 2016. évi működésénél is érintettünk általános nemzetpolitikai kérdéseket, de most ennek a bővebb kifejtésére is mód van. Öné a szó.

Potápi Árpád János tájékoztatója

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Próbálok rövid lenni és 10 perc alatt ezt az előadást lepörgetni, hiszen már sok mindenről szó volt az előző napirendi pontnál. (*Elindul a vetített számítógépes prezentáció.*)

Az év két legfontosabb programja, fóruma a Magyar Állandó Értekezlet, illetve a Diaszpóra Tanács ülése, melyre ezen a héten kerül sor. Csütörtökön lesz a Diaszpóra Tanács ülése, ahová 100 meghívottunk volt, és 93-an jelezték vissza, hogy itt tudnak lenni, a meghívást egyébként a diaszpóraszervezetekkel egyeztetve szoktuk megtenni. A tavalyi évben a Diaszpóra Tanács hatodik ülésére 2016. november 30-án került sor, ha jól emlékszem, 75 küldött vett ezen részt, ami közel 75 szervezet egyébként. A Magyar Állandó Értekezlet 15. ülésére pedig december 1-jén került sor.

A Magyar Állandó Értekezlet 15. ülése a következő feladatokat rögzítette a zárónyilatkozatában, ennek alapján is folytattuk az idej tevékenységünket, ezeket szeretném gyorsan végigvenni:

Az egyszerűsített honosítás és állampolgárság megállapításánál gyakorlatilag azt mondhatjuk, hogy több mint egymillióan igényelték a magyar állampolgárságot, és az egymilliomodik eskütevő már az idej évben meg is lesz.

A tematikus évekkal 2012-ben indultunk, a 2015. év a szakképzés éve volt, a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve a 2016. volt, a családi vállalkozások éve pedig az idej esztendő. Erre, ennek a lebonyolítására egymilliárd forint állt rendelkezésre.

Egy Kárpát-medencei körút során 8 helyszínen 700 vállalkozást, családi vállalkozást tudtunk elérni. Támogatta, illetve segítette programunkat a Felelős

Családi Vállalkozásokért Magyarországon Egyesület. A nyári képzésünk alkalmával Balatonfüreden, illetve Gyulán 310 résztvevővel számolhattunk. Három pályázatot írtunk ki, 874 pályázat érkezett be, mintegy 890 millió forintot osztottunk szét. Ha összeadjuk a 600-at, a 120-at és a 110-et, ez nem annyi, mert az év során megemeltük az összegeket.

Az előbb volt egy kérdése Szávay képviselő úrnak, arra nem válaszoltam. Sok tavalyi pályázó volt, és lehet, hogy voltak új pályázók is, viszont nem tudták megugrani azt a szintet, hogy bekerüljenek. Reméljük, hogy a jövő évben jobban tudnak majd pályázni. Itt látható ez a táblázat az adott régiókat tekintve, hogy hányan pályáztak, mennyi a nyertes pályázatok száma, mekkora összeggel. Ezt mindenki átlátta, mehetünk tovább!

Őszi Kárpát-medencei körút: ennél a körútnál már a nyertes pályázatok mentorálása zajlik, tehát őket várjuk, őket hívjuk meg annak érdekében, hogy egyrészt gyors legyen a szerződés-kötés, másrészt a lebonyolítás is jó legyen. November 17-én kezdődik Dunaszerdahelyen, és december 13-án, Nagyváradon fejeződik be.

A Petőfi Sándor-programról és a Kőrösi Csoma Sándor-programról: a kettőről együtt azt tudnám mondani, hogy 2013-ban indult 47 pályázóval vagy ösztöndíjassal a Kőrösi Csoma Sándor-program. Az idén a két programban részt vevők száma 180, tehát a növekedés nem 47-ről 100-ra, hanem 47-ről 180-ra változott, ami egy nagyon látványos növekedés. Gyakorlatilag azt mondhatjuk, hogy mindkét programban a magyar identitás, a közösség-szervezés, a közösségerősítés a legfontosabb feladat.

Óvodafejlesztési program: ennek a koordinálásával Grezsa István kormánybiztos úr foglalkozik. Az első ütem 76 új óvoda és bölcsőde megépültét jelenti és több mint 200 intézmény felújítását. 2018-tól elindul a program második üteme is, itt még pontos számokat nem tudok mondani, hogy hány óvoda, hány új óvodaépítés és óvodafejlesztés lesz. A célunk az, hogy minden magyar gyermek magyar bölcsődébe, magyar óvodába tudjon beiratkozni, illetve számítunk arra, hogy a vegyes házasságokban született gyermekek nagy része is magyar intézménybe kerüljön, illetve ott kezdje meg tanulmányait. Ehhez volt egy kutatásunk, ami azt mutatja, hogy egyedül Kárpátalján magasabb a magyar nemzetiséget választók aránya a vegyes házasságokból születetteknek, körülbelül 53 százalék, a többinél 70-80 százalékban a másik nemzethez kötődnek jobban. Mi ezt a trendet szeretnénk jelentősen javítani a magyarság érdekében.

Óvodapedagógusok továbbképzését valósítottuk meg, négy képzésben összesen 100 óvónő vett részt, illetve itt van egy óvóbácsi is.

Egészségügyi szakemberek továbbképzése: én azt gondolom, ha a 2018 utáni időszakra gondolunk, egy fontos területe lesz majd a nemzetpolitikának a szociális terület és az egészségügyi terület, amelyben jelentős előrelépéseket tudunk még megvalósítani.

Szent László-év: sokkal sikeresebb volt, mint a tavalyi esztendő, talán azért is, mert Szent László személyét az egész magyar nyelvterületen vagy a nemzet körében jobban ismerik, mint mondjuk, Márton Áron püspökét, aki alapvetően Erdélyhez kötődött, a katolikusokhoz kötődött, Szent László pedig az egész nemzet történeti tudatában jobban megvan. Két évfordulót említenék: trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulóját. A fővédnök Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr volt, három államfő is részt vett a programokon, a lengyel, a horvát és Áder János magyar részről. Még nem fejeződött be, ennek az ünnepélyes zárása december 10-én lesz - Gergő! - a Bazilikában ünnepélyes szentmisével, érsek-bíboros úr celebrálásában történik meg. Tehát viszonylag összefüggő kérdésekről van szó, ez a slide-okon is jól látszódik.

Jogvédelem: az ukrán oktatási törvény 7. cikkelye - nem beszélek róla nagyon hosszan, hiszen az elmúlt hónapok erről szóltak, csak úgy, mint előtte a marosvásárhelyi líceum dolgáról -, ahol azt ki kell emelnünk, hogy semmilyen módon nem fogadjuk azt el, hogy Ukrajna ezt hatályba tudja léptetni, és hogy ez a magyar iskolákat és a magyar embereket hátrányba hozza. Óriási visszalépés ez az eddigiekhez képest, gyakorlatilag a kisebbségi oktatási rendszert számolja fel ez a törvény, illetve ennek a 7. cikke, sokkal rosszabb lesz a helyzet, mind annak idején a Szovjetunió időszakában volt.

Minority SafePack: közös országgyűlési határozatot fogadtunk el, minden parlamenti párt, illetve mind az öt parlamenti párt támogatta ezt a kezdeményezést. Április végéig, májusig kell az aláírásokat összegyűjteni, legalább 7 tagállamból egymillió aláírásra számítunk, ez már elkezdődött. Minimum 18 évesek, illetve Ausztriában már a 16 évesek is aláírhatják.

A Magyar Diaszpóra Tanács 6. ülése zárónyilatkozatában a következő rögzített feladatok szerepeltek, erről szeretnék nagyon röviden beszélni. Tavaly ilyenkor készült el a „Magyar diaszpórapolitika - stratégiai irányok”. 40 ország gyakorlatát vizsgáltuk meg Írországtól Örményorszáig, Oroszországtól Szerbiáig, és négy fejlesztési irányt határoztunk meg: oktatásfejlesztés, gazdasági együttműködés, diaszpóradiplomácia, emigrációs és diaszpóráközpont létrehozása.

Az oktatásfejlesztésről röviden, hiszen ezt már nagyon sokszor elmondtam: 213 hétvégi magyar iskoláról tudunk, van olyan iskola, ahova 4-5-6 gyermek jár, van olyan, ahova több mint 200-an, ennek megfelelően nyilván a szakmai súlyuk is ilyen ezeknek az iskoláknak. Van, ahol lelkes szülők tanítanak, van, ahol olyan szülők, akiknek van tanári diplomájuk is, és van olyan, ahol abszolút magyar nemzetiségű, magyar állampolgárságú, magyar diplomával rendelkező tanárok tanítanak.

115 iskolától kaptunk eddig vissza kérdőívet. Sokkal lassabban ment ez a munka, mint ahogy gondoltuk. Szeretnénk, ha ezeket az iskolákat normális módon tudnánk támogatni itthonról, csak meg kellene határoznunk közösen, hogy melyek lennének azok a célok, amiket tudunk támogatni. Másrészt pedig ezeket az iskolákat szeretnénk megerősíteni, illetve iskolaközpontokat kialakítani. Valószínű, integrált iskolákról lenne szó, ahova a bölcsődétől, óvodától egészen az érettségig járhatnak a gyerekek, illetve ezek központok lennének, ahova a távolabbi és más iskolákba járó magyar gyermekek is be tudnának menni érettségizni, tehát érettségi központként is működnének. Fontos volna, ha elérnénk, hogy sokkal több diaszpórából hazatérő magyar gyermek lenne, főleg a felsőoktatás területén; most is vannak, de ezt lehetne tömegesíteni.

A Kőrösi Csoma Sándor-programról érintőlegesen beszéltem, itt a 100 ösztöndíjas helyett az idén 115 ösztöndíjast küldtünk ki a különböző területekre.

A Mikes Kelemen-programban pedig 280 köbmétert szállítottunk haza. 15 gyűjtőponton gyűjtik ezeket a dokumentumokat, nagyrészüket egyébként könyv. Idén 5 kutató végez kint, az adott területen munkát, december 1-jétől február 28-ig lesznek kint, a helyszíneket itt láthatják, hogy melyek ezek. Én is voltam olyan helyszínen egyébként, ahol ilyen kutató dolgozott korábban, óriási munkát végeznek ezek a nagyrészt fiatalok.

Julianus-program: 46 országból eddig 433 magyar emlék érkezett be, ennek az egyik fontos dokumentumát Szilágyi Péter helyettes államtitkár úr mutatta be, ami egy könyv volt. (*Dr. Szilágyi Péter: Igen, egy könyv, de a Mikes Kelemen-programban.*) A Mikes-programban, tehát akkor nem térek ki rá.

Rákóczi Szövetség: a Rákóczi Szövetség a Határtalanul! program keretében 2016 szeptembere és 2017 júniusa között több mint 2500, a diaszpórában és szórványban élő fiatalnak nyújtott lehetőséget magyarországi tanulmányútra, illetve a

magyar kultúra és nyelv alaposabb megismerése miatt történő hazautazásra. 10 hónapon át 10 különböző tematikus programot hajtottak végre. Az úti célok Budapestet érintették, illetve Magyarország vidéki részeit, de egy-egy magyar régiót is meglátogattak.

Itt a képen a Misericordia felirat tövében vagy mellette helyet foglaló gyerekek, illetve felnőttek láthatók a csíksomlyói búcsú alkalmával. A Misericordia felirat elhelyezését is mi támogattuk, aki volt az idén Csíksomlyón, láthatta, azóta is ott van. A történet a következő: tavaly volt az irgalmasság éve, amit a pápa hirdetett meg, és az Angyalvár tövében volt ez az installáció kihelyezve, ezt tavaly szinte napra pontosan november 12. után le kellett bontani, és tanakodtunk, hogy hova lehetne elhelyezni, hol látnák a legtöbben, hol lenne a legméltóbb helye, és így Csíksomlyó volt a legjobb választás, és támogattuk az ottani felállítását.

Végül, mint ahogy mondtam, ezen a héten kerül sor a két legfontosabb fórum ülésére, az MDT VII. és a MÁÉRT XVI. ülésére kerül sor. Elnök úr, köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdés, vélemény. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

Hozzászólások

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a beszámolót és a tájékoztatót, államtitkár úr. Jó szerintem is, hogy különválasztottuk ezt a két témát, bár bizonyos szempontból nem volt könnyű, de nagyon sok programot meg egyebet nyilván a Bethlen Gábor Alapból finanszírozunk, én ott próbáltam arra szorítkozni, és mostanra hagytam inkább azokat a kérdéseimet vagy megjegyzéseimet, amiket egyrészt ön is érintett most nyilvánvalóan, illetve amelyek egy kicsit nagyobb kitekintésben kezelik a nemzetpolitikát.

Egy-két téma erejéig engedje meg, államtitkár úr, hogy visszautaljak a május 9-i meghallgatásra, amikor ön volt itt Semjén miniszterelnök-helyettes úrral, mert ott volt egy-két ügy, aminek szeretnék utánakérdezni. Akkor is elhangzott és nagyon sokszor elhangzik, és sokan kívülről tudják már, amit miniszterelnök-helyettes úr az autonómiáról szokott mondani, hogy ami más nemzeteknek jár, az nekünk is jár, illetve hogy jár a tömbben élő magyaroknak a területi és a szórványban élő magyaroknak a kulturális autonómia. Ezt akkor is elmondtam, és akkor is kifogásoltuk, hogy ezek mindig saját használatra készülő mondatok. Ezeket elmondjuk, vagy önök elmondják itt a bizottsági ülésen, vagy miniszterelnök-helyettes úr elmondja, elmondjuk a MÁÉRT-en meg az M1-ben, ha fölkérdnek erről, de egyébként a külpolitikában nem igazán jelennek meg ezek a szempontok.

Az elmúlt években nem hallottam arról, hogy bármilyen kétoldalú megbeszélésen - magyar-szlovák, magyar-román, magyar-ukrán relációban - bármikor, bárki is a kormányzat részéről a külhoni magyarok autonómiatörekvéseinek a támogatásáról beszélt volna. Talán a székely autonómia kapcsán valami kevés van ez ügyben, de ez is csak azóta, mióta véget ért a két modern állam fennállása óta legjobb magyar-román viszony - ahogy Martonyi külügyminiszter úr fogalmazott arról -, úgyhogy erre az ellentmondásra azért szeretnék rámutatni.

Ehhez kapcsolódik az, amit ön mondott és rettenetes nagy büszkesége a kormánynak, ez a nagy szerb-magyar megbékélés. Csak ezzel az a baj, államtitkár úr, hogy ez az egyik oldalról egy kicsit felemás, hadd reagáljak most erre, nem akartam az előző körben, másrészt ezt már hallottuk román viszonylatban - hadd utaljak vissza arra, amit az előbb mondtam, Martonyi külügyminiszter úr beszélt erről -, de szlovák

viszonylatban is hallottuk, és ez mindig úgy néz ki, hogy valahogy mindig mi akarunk egy kicsit sokkal jobban megbékélni, meg mi akarunk folyamatosan megelőlegezett gesztusokat tenni, aztán utána meg történik, ami történik. A nagy szlovák-magyar együttműködésnek is az lett a vége, ami, hogy Fico kifarolt gyakorlatilag a V4-ből, elkezdett kifarolni a kvótaügyből, és a felvidéki magyar kisiskolák egyharmadának a bezárását gyakorlatilag csak azzal sikerült elkerülni, hogy a Híd kormányra került, erre meg az volt az önök válasza, hogy akkor majd a magyar állam átveszi ezeknek az iskoláknak a finanszírozását, ami egy teljes tévútja szerintem a magyar nemzetpolitikának.

Ami a szerb viszonyt illeti, ott azért vannak problémás ügyek. Államtitkár úr, ha ennyire jó a magyar-szerb viszony, és ha mindenhol elmondjuk, hogy ami jár másoknak, tömbben meg szórványban, akkor miért nem követeli Magyarország azt a típusú autonómiát a délvidéki magyarok számára, amit a szerbek a sajátjaik számára Koszovóban kiharcoltak? Mert ott van területi autonómia, Délvidéken nincs területi autonómia. Van valami kulturálisnak nevezett, ezt éppen most akarják visszanyesni. Tehát a nagy magyar-szerb megbékélés közepette most éppen jogköröket vonnak el a Magyar Nemzeti Tanácstól. Nem hallottam, hogy a kormány részéről bárki tiltakozott volna az ügyben, hogy az egyetértési jogokat most véleményezési jogra cserélik a Magyar Nemzeti Tanács bizonyos intézménykinevezési jogosítványai tekintetében. Vagy ott van az újvidéki egyetem ügye, ami valószínűleg törvényellenes is egyébként, de ezt majd a szerb hatóságok megállapítják, mindenesetre egy meglehetősen negatív gesztus a magyarság irányába és eléggé borzolja a kedélyeket.

A Magyar Nemzeti Tanácsra való támaszkodás persze egy legitim felvetés, mint ahogy legitim felvetés lenne annak a vizsgálata is, hogy hogyan szavaztak az önkormányzati választáson a délvidéki magyarok. Az önkormányzati választáson, államtitkár úr, a délvidéki magyarok 26 százaléka a Magyar Mozgalomra szavazott, önök meg ezt a szervezetet továbbra is következetesen kirekesztik mindenféle nemzetpolitikai együttműködésből, azért, mert valami horvát figurát fölvettek a listájukra, és akkor ki lehetett találni azt, hogy akkor ez egy vegyes szervezet innentől. De az már nem zavarja önöket, hogy a VMSZ-nek csak szerb tagjai vannak Belgrádban, vagy az, hogy összeállt az egykori nacionalistákkal, mint ahogy az se zavarja önöket, hogy Pásztor István elmegy tapsikolni november 30-án, Délvidék elcsatolásának az évfordulóján, ugyanezt az RMDSZ részéről rossz néven vették volna, Pásztor elnök úr már mehet tapsolni a területvesztés évfordulójára. Arra se volt egy szava se a kormánzatnak, hogy a VMSZ magyar nyelvhasználatot bővítő beadványokat szavaz le, tette ezt például Zentán, Magyarokanizsán meg a vajdasági parlamentben, csak azért, mert ezt az MM nyújtotta be. Tehát még egyszer elmondom: a magyar nyelvhasználat kiterjesztését, a dokumentumok magyarra való fordítását szavazza le az önök stratégiai partnere Délvidéken.

Egyébként ugyanez a helyzet Horvátországban, és oda is vessünk egy pillantást! Önök a Magyar Egyesületek Szövetségét nem engedik be se a Magyar Állandó Értekezletre, se a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumára. Tudom, hogy mit fog mondani erre, államtitkár úr, de nem igaz, amit fog mondani. Nagyon pontosan utánanézttem, ugyanolyan képviseleti jogosítvánnyal rendelkezik a MESZ most, mint amivel a HMDK rendelkezett az előző ciklusban, a megyei kisebbségi önkormányzatban van legitimitása.

Önök a MÁÉRT-nak az alapszabályát és a statútumát is megsértik, amikor csak és kizárólag politikai alapon szervezeteket rekesztenek ki a magyar-magyar együttműködésből. Én úgy gondolom, hogy a MÁÉRT-nak akkor lenne értelme vagy kicsivel több értelme - és a Diaszpóra Tanácsnak is egyébként, zárójel bezárva, de ebbe túlzottan nem akarok belemenni -, ha ez az asztal minél szélesebb lenne, ha arra

törekednék, hogy minél inkább képviselve legyenek a határon túli magyar közösségek. A magyar kormány nem erre törekszik, hanem arra, hogy minél többen legyenek olyanok, akik a lehető legkevesebb kellemetlen kérdést teszik föl önöknek, én ezt elfogadhatatlannak tartom. Ennyit a MÁÉRT-ről és a Diaszpóra Tanácsról.

Szó volt még ezen a bizottsági ülésen arról, azt mondta miniszterelnök-helyettes úr nekem, amikor azt feszegettem, hogy túlzottan átláthatatlanok sokszor a támogatások, illetve hogy bizonyos élelmes szervezetek a különböző rendszereken belül ugyanazokra a célokra is tudnak pályázni, akkor azt mondta miniszterelnök-helyettes úr, hadd idézzem: „Abban viszont igaza van képviselő úrnak - mármint nekem -, hogy a szaktárcák részéről egy pontosabb térképet kellene biztosítaniuk felénk, hogy jobban rálássunk arra, hogy ki, milyen programot támogat, hogy ne legyenek ott kettősségek, mert azért határon túli véreink ügyesek és gyakorlatilag ugyanarra a dologra több helyen is pályáznak és lobbiznak, sok esetben nem is sikertelenül.” Ezt csak azért mondom, mert ez a múltkori bizottsági ülésen is felmerült a zárszámadásnál, ahol mindenki tagadta, hogy ilyen aztán nincsen, hogy több helyre járjunk, de ezt miniszterelnök-helyettes úr maga is elismerte. Én azt szeretném kérdezni, államtitkár úr, hogy ebben a kérdésben, amit itt miniszterelnök-helyettes úr említett, hogy szükség lenne egy ilyen térkép készítésére, ez ügyben történt-e valami május óta.

A másik, amit a bizottság ülésén felvettem, és ahogy látom, semmi nem történt egyébként, ez a Trianon-emlékévre való, vagy nem emlékévé, mert ezt önök leszavazták, de legalábbis a centenáriumba való felkészülés. Ezzel kapcsolatban azt mondta miniszterelnök-helyettes úr: „Valóban döntő fontosságú saját magunk számára is, a külhoni magyarság számára is és a világ számára is bemutatni a száz évvel ezelőtti történeteket.” Mi erre tettünk egy javaslatot, azt, hogy 2020 legyen Trianon-emlékévé, ez volt az egyik, ezt önök leszavazták, mondván, hogy majd lesz saját javaslatuk. Nincs saját javaslatuk azóta sem, mi be fogjuk adni újra a saját javaslatunkat, önök meg szavazzák le nyugodtan, lelkük rajta.

A másik kérdés viszont az, hogy nemcsak Trianonra kellene felkészülni, és ezt sokadszorra elmondom, másfél éve vettem föl először, államtitkár úr, és semmi nem történt még, hogy elképesztő erővel készülnek a románok mindannak a bemutatására, hogy milyen igazságos döntés született, hiszen ott 1918. december 1-jének a centenáriuma konkrétan alig több mint egy év múlva lesz, erre már külön államtitkárságot, tárcaközi bizottságot meg nem tudom, miket állítottak fel, és egy csomó pénzt elkülönítettek. Mondjuk, nem mindennel haladnak olyan jól, ahogy lehet olvasni a sajtóban, de nagyon komolyan készülnek erre, hogy elmondják az egész világnak, hogy egy igazságos döntés született, a román nép történelmi egyesülése, és hogy milyen jó dolga van a kisebbségeknek azóta is, és hogy Románia milyen mintaállam a kisebbségek tekintetében. Tudjuk, hogy ez nem igaz, és hiába beszélünk másfél éve erről, semmilyen kormányzati választ nem látunk, semmilyen felkészülés ez ügyben nincsen. Szeretném kérdezni, hogy ez a kérdés hogy áll, illetve ebben az ügyben mit kívánnak tenni.

Külföldi iskolák: nagyon örülök neki, hogy ez ügyben haladás van. Kicsit csalódott vagyok az ügyben, hogy kicsit lassabb - ezt államtitkár úr is mondta -, nagyjából azért érthetők ennek az okai, de mindenképpen szeretném üdvözölni. Tavaly májusban vettem föl ez a kérdést, azt hiszem, és tényleg örömmel hallom, hogy itt volt egy kérdőívvezés és van valamilyen hosszabb távú gondolkodás ez ügyben, úgyhogy ezt csak üdvözölni tudom és szeretném.

Egy kérdés mégis kimaradt az előbb, amire államtitkár úr nem válaszolt, bár az előbb érintette, hogy milyen tematikus éveknek a tervezése van még tervbe véve.

Kárpátaljáról beszélt külön államtitkár úr. Volt egy felvetésünk, semmilyen reakció a kormányzat részéről nem érkezett azzal kapcsolatban, hogy valamilyen állandó együttműködésre lenne itt szükség a kormány, a parlamenti pártok, illetve a kárpátaljai érintett szervezetek, egyházak, a legnagyobb civil szervezetek között. Ön is kiemelte most, államtitkár úr, annak jelentőségét, és ezt magam is nagyon fontosnak tartom egyébként, hogy a magyar parlamenti... *(Potápi Árpád János: Nem emeltem ki.)* Bocsánat, a Minority SafePack kapcsán mondta, akkor nem emelte ki, de biztos így gondolja, hogy a magyar parlamentnek volt egy közös, egyhangú nyilatkozata a kárpátaljai helyzet kapcsán. Túl azon, hogy ez példaértékű, ennek azért tovább kellene mennie. Mi azt javasoltuk, és meggyőződésem, hogy a kárpátaljai magyarságnak ez szolgálná az érdekét, hogy kapjunk egy rendszeres tájékoztatást, hogy ezt a konszenzust fenn lehessen tartani, hogy a külhoni magyar közösségek és Ukrajna azt érezze, hogy ebben a kérdésben Magyarország, a magyar kormány, a magyar parlamenti pártok egységesen és következetesen a magyar közösség mellett állnak, de önök erre nem reagáltak.

Ne fogadják el a mi javaslatunkat, megtette ezt a javaslatot az UMDSZ is a legjobb tudomásom szerint az önök irányában kicsit hasonló tartalommal, de ahogy tudom, ők is egy olyan javaslatot juttattak el a külügynek, hogy valamilyen állandó fórumot kellene ennek a kárpátaljai kérdésnek szentelni, ahol egységre tudnak jutni a legfontosabb kérdések tekintetében, hogy ne legyen vita. Én azt szeretném, államtitkár úr, és ebben mi mindig partnerek vagyunk alapvetően, hogy ebben a kérdésben a lehető legkevesebb vita legyen Magyarországon, vagy akár a részletkérdéseket illetően is, hogy mit gondolunk a kárpátaljai helyzetről.

Nyilván nem tudom kihagyni - azzal együtt, hogy látjuk, határozott meg kemény fellépés van -, azt azért most is el kell mondanom két mondat erejéig, hogy nem kellett volna idáig eljutni. Ez a megelőlegezett egyoldalú gesztusok politikájának a csődje, ami történt. Semmilyen felkészülés nem volt arra a helyzetre, ami bekövetkezett, holott erre figyelmeztetés volt, úgyhogy itt szeretném jelezni, hogy három olyan törvény is fekszik az ukrán parlament előtt, amely további komoly problémákat vethet fel, és amelyeknek az ügyében már most kellene lépéseket tenni. Egyrészt a regionalizációs törvény, melynek értelmében majd a nyelvhatáron szépen elkezdik összevonogatni a magyar falvakat az ukránokkal, nyilván többségében, aztán van egy állampolgársági törvény és van egy nyelvtörvény, ami gyakorlatilag még a piaci kofák számára is megtiltaná a magyar nyelv használatát. Tehát ezek a kérdések még azért előttünk vannak.

És ha már Kárpátaljánál járunk, én azt szeretném kérdezni, államtitkár urat is bizonyára megjárta az az írásbeli kérdés, amit beadtam azzal kapcsolatban, hogy Kovács Miklós vajon milyen munkát végez most egymillió forintért a Miniszterelnökségen. Az a válasz, amit kaptam, nem válasz. Tehát most két dolgot tudunk csinálni, egyrészt én megkérdezem államtitkár úrtól, hogy tudna-e egy kicsit bővebb tájékoztatást nyújtani, mint amit Dömötör Csaba megtett, én feltettem neki tíz kérdést, abból körülbelül kettőre válaszolt nagyjából. Engem érdekelne, hogy Kovács elnök úr mennyit van Budapesten, milyen tanácsokat ad, kinek, milyen gyakran találkozik a miniszterelnökkel, szóban vagy írásban teszi ezeket a tanácsait, ha szóban, akkor miért csak szóban, ha írásban, akkor azok hol érhetőek el. Kellemetlen következtetésekre ad okot az ember számára, ha valami után érdeklődik, és tíz kérdésből nyolcra nem kap választ nyilvánvalóan, ezért szeretném feltenni. Ha erre nem tud, vagy nem akar válaszolni, államtitkár úr, akkor beadom még egyszer Dömötör Csabának, egy kicsit célzatosabban feltéve ezeket a kérdéseimet, mert úgy gondolom, hogy itt konkrétan egy kamuállásról van szó, nagyjából egy olyan kifizetőhely, mint ami Szász Jenő intézetével is történt, illetve a személyével.

Utolsó témaként pedig, hogy valami pozitívvá fejezzem be, nem különösebben kitérve konkrétumokra, azt viszont örömmel láttam az elmúlt években, államtitkár úr, hogy ezek a programok, amikre egyébként rendre visszatérünk, és sokszor ön se tud ezekkel kapcsolatban néha újdonságokat mondani, de legalább van egy-két olyan program, ami stabilan és kiszámíthatóan fut. Azt azért rossz volt látni az előző ciklusban, hogy sok szempontból kapkodás volt, ötletszerűség meg egymásnak keresztbe verő programok. Visszanézve a korábbi jegyzőkönyveket, amikor most készültem, megnéztem bizonyos témák kapcsán, hogy korábban miket beszélgettünk, azt azért jó látni, hogy főleg az emigrációt érintően vagy a tematikus évek egymásra épültségében legalább van valami rendszer.

Jónak és helyesnek tartjuk mind a Kőrösi, mind a Petőfi ösztöndíjprogramot, de itt azért két kérdés fölmerül, és ezzel szeretném befejezni, elnök úr. Az egyik az, hogy hogyan lehetséges az, legjobb tudomásom szerint egy ösztöndíjas nem pályázhat egymás után két alkalommal, de mégis vannak olyan ösztöndíjasok, akiknek ez sikerült, ez az egyik. A másik - és akkor annyira mégse lesz pozitív a vége -, hogy egyetért-e államtitkár úr azzal, hogy Kőrösi ösztöndíjasokat arra kötelezzék, hogy egy rendezvényen fideszes politikusoknak és jelen lévő vállalkozó vendégeiknek népviseletbe öltözve vacsorát szolgáltassanak föl, mint ahogy ez Vancouverben történt nemrégiben, én ugyanis nem vagyok benne biztos, hogy egy ösztöndíjas feladatához az hozzátartozik, hogy fideszes képviselők és borász és egyéb, turisztikában érdekelt haverjainak vacsorát szolgáltassanak fel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e más kérdés, vélemény? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs a bizottság részéről, úgy engedjék meg nekem, hogy mint a bizottság elnöke, megköszönjem ezt a tájékoztatót államtitkár úrnak, és nem kitérve arra, amik évek óta jól működnek - gondolok itt az ösztöndíjprogramokra, a tematikus évekre -, tulajdonképpen két új programra vagy kezdeményezésre szeretném ráirányítani a figyelmet. Szeretném azt mondani, hogy egyébként a mai magyar nemzetpolitika, azt gondolom, mindazokat figyelembe véve, amiket Szávay István is elmondott a környező országokkal való kapcsolatban, de azért egy sikertörténet, egy korszakos előrelépés a 2010 előtti időszakhoz képest, és mind a nemzetpolitika minőségében, mind pénzügyi összecszerülésében ez egy sikertörténet, és azt gondolom, hogy jó irányban haladunk azon az úton, ami az elszakított országrészek magyarságának a megmaradását szolgálja.

Két dologra szeretném ráirányítani a figyelmet, ami 2017-es program. Az egyik az óvodaprogram, ami már többször elhangzott. Számomra újdonság az - eddig tudomásunk volt a 17 milliárd forintos támogatásról -, hogy ez valóban egy első kör volt, és több mint 20 milliárd forinttal ez folytatódik tovább. Azt gondolom, hogy a Kárpát-medencében, beleértve az anyaországot is, ekkora mértékű óvodafejlesztési, óvodaépítési program nem volt még. Örvendetes, hogy Délvidéket, majd Kárpátalját követően Felvidéken is elindult a gazdaságélénkítő csomag és pályázat, szolgálva a felvidéki családok megmaradását, boldogulását. Ezt a két területet szerettem volna kiemelni.

Köszönöm államtitkár úr tájékoztatóját, és felkérjük a válaszokra, reagálásokra *(Jelzésre:)* elsőként helyettes államtitkár urat.

Dr. Szilágyi Péter válasza, reagálása

DR. SZILÁGYI PÉTER helyettes államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Üdvözlök minden jelenlevőt! Képviselő úr kérdéseire tematikusan a következőkben szeretnék

válaszolni. Számos kérdést feltett a képviselő úr, remélem, nem hagyok ki semmit, vagy amire nem fogok válaszolni, arra államtitkár úr fogja megadni a választ.

A tematikus évek kérdése az előbb is elhangzott. Azt tervezzük, az államtitkárság azt a javaslatot fogja a MÁÉRT elé vinni, hogy a következő évben a külföldi családok évét hirdessük meg, összhangban a belföldön megvalósuló családok évével, tehát hogy mi a külföldi családok évét vigyük tovább, ez lenne a cél a 2018-as esztendőre, ezt fogjuk a MÁÉRT elé terjeszteni. Mindezek mellett természetesen a korábbi tematikus éveket is tovább fogjuk vinni, lesz keret arra, hogy pályázzanak mind a szakközépiskolák, mint az ifjú vállalkozók, mind pedig a családi vállalkozók, erre szintúgy megvan az anyagi forrásunk.

A diaszpórában működő hétvégi iskolák, illetve a diaszpórának nyújtott támogatások ügyében annyit tudok mondani, képviselő úr, ahogy az államtitkári előadásban is elhangzott, a Magyar Diaszpóra Tanács a csütörtöki ülésén fog tárgyalni a támogatási struktúrákról. Annyit előljáróban elmondhatok, hogy mind az államtitkárság, mind a Bethlen Gábor Alap már készül arra, hogy a jövő esztendőben nyílt pályázat formájában mind a hétvégi iskolák, mind pedig a diaszpóraszervezetek támogatásban részesüljenek. A Diaszpóra Tanács ülését követően novemberben kiírásra kerülnek a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. honlapján ezek a pályázatok. Ilyenre korábban nem volt példa, és nagyon örülök annak, hogy ilyenre sort tudunk keríteni. Azt is el szeretném mondani képviselő úrnak, hogy mindezek mellett a Diaszpóra Tanács ülésén fel fognak merülni olyan további lehetőségek a diaszpóra részére, amelyekre nem volt eddig példa, például magyar házak felújítása, a külföldi cserkészlet megerősítése vagy éppenséggel olyan programszervezés, olyan kulturális rendezvények, ami tényleg unikum lesz a diaszpórában.

Itt szeretném azt is elmondani, hogy korábban felmerült annak a lehetősége, hogy a hétvégi iskolák számára egy konferenciát rendezzünk. Ezt a következő esztendő februárjában szeretnénk megtartani oly módon, hogy össze tudjunk egy térben hozni a Kárpát-medencei oktatókat, szakembereket, illetve a diaszpórában működő iskolák vezetőit, tanárait, hogy egy nagy térben tudjanak párbeszédet folytatni egymással. Ezt februárban tervezzük, ennek az az oka, hogy valóban kicsit lassabban jöttek be a válaszok a diaszpórából a hétvégi iskolák részéről.

A MESZ, a Magyar Egyesületek Szövetsége témájában annyit szeretnék elmondani, hogy a MESZ ellen jelen pillanatban büntetőfeljelentést tett a horvát Pénzügyminisztérium az államügyészséghez címezve költségvetési pénzek, a 2015. évi költségvetési pénzek felhasználásával kapcsolatban. El is marasztalták más ügyben a MESZ-t, három évre kizárták a pályázati lehetőségekből, így kormányzati, állami pénzt a MESZ jelen pillanatban Horvátországban nem fogadhat. Információink szerint jelen pillanatban a MESZ megyei kisebbségi képviselővel rendelkezik kisebbségi önkormányzatban, ez álláspontunk szerint nem elegendő ahhoz, hogy a Magyar Állandó Értekezleten részt vegyen.

Az autonómia ügyében, Vajdaság tekintetében annyit tudok elmondani, hogy a kisebbségi vegyes bizottság ülésén rendre felmerül az autonómia kérdésköre. Nyilván a vegyes bizottságban szükséges az, hogy a másik fél is támogassa a felvetéseinket, illetve a javaslatainkat, ettől a szerb fél elzárkózik. Tehát a vegyes bizottságban napirenden van ez a kérdés, eddig még nem sikerült ott eredményt elérnünk.

Az Újvidéki Egyetem ügyével kapcsolatban annyit tudok elmondani, képviselő úr, hogy a Nemzetpolitikai Államtitkárság a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül támogatja a Vamadiszt, támogatja a peres eljárást, illetve anyagilag segítséget nyújt. Az államtitkárság szakmai segítséget is nyújt, illetve információim szerint a vajdasági tartományi titkár folyamatosan kapcsolatban van a szervezettel, és ők is megadnak minden segítséget ahhoz, hogy ez a per sikeres legyen. Tudjuk az

ítéletet, hogy most nem a mi részünkön, nem a mi oldalunkra áll a zászló, de ezt a pert a Vamadisz folytatni fogja, és mi ebben támogatni fogjuk, minden segítséget meg fogunk adni ehhez a munkához.

A településekre beadott nyelvhasználat-bővítés kapcsán a mi információink szerint Csonka Áron képviselő úrnak volt tartományi szinten egy javaslata, ez nem volt megfelelőképpen leegyeztetve, illetve olyan széles javaslattal élt, mely az adott pillanatban a gyakorlatban bénította volna meg a munkát, így azt tudjuk mondani, hogy szükséges lett volna ezt alaposabban leegyeztetnie tartományi szinten. A településekről nekünk jelen pillanatban nincsen információnk, de utána fogunk ennek is nézni, képviselő úr.

Nem merült most itt fel kérdésként, de az előbb elhangzott a Szász Pál-ösztöndíjről néhány szó. A jövőben az a célunk, hogy ezt az ösztöndíjformát tovább vigyük, és lehetőség szerint tágítsuk ki más szakterületekre is, hogy ne csak jogászoknak, hanem lehetőség szerint közgazdászoknak vagy akár start up cégeket üzemeltető magyar fiataloknak is tudjunk ilyen lehetőséget biztosítani, illetve a célunk az, hogy a 2018. esztendőben ezt az ösztöndíjrendszert, ezt az ösztöndíjprogramot továbbfejlesszük, és jobban bevigyük a köztudatba.

Még egy információ: az előadásban elhangzott államtitkár úr részéről a diaszpórát érintő programok között a Rákóczi Szövetségnek a Határtalanul! program keretében megvalósított diaszpóra táboroztatási lehetősége a 2016-2017. esztendőre. Itt örömmel mondom el azt, hogy a csütörtöki Diaszpóra Tanács ülésén ezt is be fogjuk nyújtani, hogy ezt is tovább fogjuk vinni a 2018. esztendőben. Egészen januártól decemberig lehet erre majd pályázni a diaszpórából, mintegy ezer fiatal szeretnének hazahozni a Rákóczi Szövetség közreműködésével, hogy itt, a Kárpát-medencében magyar nyelvet, magyar kultúrát érezzenek, és úgy menjenek vissza a diaszpóra közösségeikbe.

Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr. Potápi államtitkár úr!

Potápi Árpád János válasza, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen. Most az a szerencsés feladatomban van, hogy csak kiegészítéseket kell tennem.

A külföldi családok, külföldi magyar családok éve lesz jövőre, ha ezt a MÁÉRT elfogadja.

A Kőrösi Csoma Sándor-programban, hogy egymást követő évben kimehetnek-e: öt év alatt a két programban kétszer vehetnek részt, egymást követő években is mehetnek, így kilövik mind a kettőt, csak az a lényeg, hogy a két programban 5 év alatt kétszer.

Vancouver: én most gyorsan itt a Nemzeti Regiszteren végigolvastam a cikket, hogy mi volt Vancouverben, és itt arról ír a cikk, illetve beszéltem azóta Ábrahám Tiborral is, hogy mintegy ezren vettek részt a háromnapos ünnepeksorozaton, amely egyben néptáncfaló is volt, a 39. nyugat-kanadai magyar néptáncfesztivál, és egyben Kőrösi Csoma Sándor-programos konferencia is volt, valamint magyar gasztronómiai, borászati és turisztikai napok. Elég hosszú cikk, hadd ne olvassam fel az egészet, de gyakorlatilag az egész magyar gasztronómia be tudott itt mutatkozni, voltak magyar borok Egerből, illetve Tokajból, a Kométa mint húsipari cég, mutatkozott be. Egyébként ők az utolsó pillanatban érkeztek meg, 4 órakor kezdődött az ünnepség, ahol ők is be tudtak mutatkozni, és $\frac{3}{4}$ 4-kor érkezett meg a

hússzállítmány, tehát amíg a beszédek zajlottak, addig szeletelték a húst, a kolbászokat meg mindent, hogy fel tudják szolgálni.

Az, hogy a Kőrösi Csoma Sándor-programosok miért voltak beöltöztetve, gondolom, nem voltak beöltöztetve, mert az már zaklatás lenne, hanem önmaguk öltöztek be, de lehet, hogy volt egy ilyen kérés, aminek szívesen tettek eleget, és gondolom, a nagyrészüket amúgy is néptáncos, mert 85 százalékban egyébként néptáncost szeretnének a különböző közösségek, körök, szervezetek. Erről képet nem találtam, de lehet, hogy így volt.

Fideszes politikusnak tették mindezt: Mátrai Márta háznagy asszony volt ott az ünnepi szónok, a meghívott. Ha a Jobbik megnyeri jövőre a választásokat, akkor jobbikos háznagy lesz, jobbikos háznagyot, parlamenti elnököt, miniszterelnököt fognak várni a diaszpóra szervezetekbe is, így nem tudok ehhez a kérdéshez hozzászólni. Ahogy én olvastam, és ahogy beszélgettünk erről, egy nagyon jól sikerült rendezvénysorozatról volt szó, gyakorlatilag az egész kanadai magyar szervezeti kört megmozgatta egészen Québecből a nyugati partokig, sőt az USA északi államaiból is nagyon sokan ellátogattak erre a fesztiválra, illetve rendezvényre.

Nagyjából úgy látom, hogy helyettes államtitkár úr válaszolt mindenre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még a bizottság részéről kérdés, vélemény? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úrnak adom meg a szót. *(Alexov Lyubomir és Varga Szimeon távozik az ülésteremből.)* Nemzetiségi szószólóink távoznak a bizottsági ülésünkről, köszönjük a velünk töltött időt és a munkájukat.

További hozzászólás, reagálás

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen, csak röviden.

Államtitkár úr, a rendezvényt én távolról sem kifogásoltam, sőt ennek a nagyszabású voltáról magam is tudok és meg is győződtem, én egy konkrét ügyre kérdeztem rá, ami szerintem nem biztos, hogy jól vette ki magát.

Egy kérdés maradt el, államtitkár úr, hogy térképezzük fel a szaktárcáknál, hogy kihez, ki, mennyi pénzre pályázik, ebben az ügyben van-e előrelépés, ez a téma sikkadt el itt véletlenül. És bocsánat, még egy, a Kovács Miklóssal kapcsolatos is elmaradt, de akkor az lehet, hogy direkt maradt el, mindegy. Államtitkár úr, köszönöm szépen, hogy mindenre ilyen részletesen és pontosan tudott válaszolni, akkor maradjunk ennél az egy kérdésnél, a problématérképnél.

Azt szeretném jelezni ismét, és távol álljon tőlem a fogadatlan prókátor szerepe, nincs különbség, Szilágyi államtitkár úr, a HMDK négy évvel ezelőtti pozíciói és a MESZ mostani pozíciói között. Nincs különbség. Ugyanezekkel a kisebbségi önkormányzati pozíciókkal rendelkezett a HMDK is négy évvel ezelőtt, őket akkor meghívták, az ellenszervezetet meg nem hívják meg. Köszönöm szépen, és akkor erre az egy kérdésre még térjünk vissza, államtitkár úr.

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Dolgozunk rajta, csapataink május óta dolgoznak rajta. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úrnak, helyettes államtitkár úrnak a beszámolóját. Ószintén remélem, hogy jövőre is találkozhatunk és beszámolnak az elmúlt időszak fő nemzetpolitikai kezdeményezéseiről, eredményeiről. *(Potápi Árpád János és dr. Szilágyi Péter távozik az ülésteremből.)*

Megyei választások Szlovákiában - magyar szemmel

Áttérünk harmadik napirendi pontunkra. Tisztelettel köszöntöm Kántor Zoltánt, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatóját. Napirendi pontunk címe: megyei választások Szlovákiában és annak eredményei.

Köszöntöm igazgató urat és köszönöm, hogy elfogadta felkérésünket, mint ahogy ezt már több alkalommal is tette, ha a választásokról és azok statisztikáiról esett szó, akkor mindig a rendelkezésünkre állt és tájékoztatott minket. Igazgató úr, öné a szó.

Kántor Zoltán tájékoztatója

KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit, a képviselő urakat, a vendégeket. Számunkra megtiszteltetés, ha ide meghívnak, örülünk, ha itt előadhatunk. Még jobban örültem volna, ha itt lett volna Rákóczi Krisztián kollégám, aki minden valószínűség szerint a legjobb élő elemző szlovákiai témában Magyarországon, ő betegség miatt nincs itt, úgyhogy nekem kell őt helyettesítenem. Igyekszem a legjobbat elmondani Krisztián slide-jai alapján.

Először is, ha választásokról van szó, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet mindjárt másnap egy gyors értékelést szokott meghívott vendégekkel tenni, tegnap is Menyhárt Józseffel, Potápi Árpád János államtitkárral, Őry Péterrel együtt elemeztük ki a választásokat. Majd egy elemzés születik a napokban, ami a honlapunkon található meg, illetve a folyóiratunkban majd lesz egy tanulmány erről. Illetve Felvidék nálunk kiemelt szerepet játszik, épp a múlt héten jelent meg „Külön utakon” címmel a felvidéki választásokról, a felvidéki politikatörténetről ez a könyv. *(Felmutatja.)*

Ha választásokról van szó, akkor nemcsak az eredményeket nézzük, hanem azt is, hogy mi van az eredmények mögött. Természetesen érdekel minket, hogy hogyan alakul a magyar képviselet, de egy ilyen választás egyben a pártvezetés és ez esetben az új pártvezetés munkájának az értékelése is egyben. A másik, amit talán kutatóként a legfontosabbnak tartunk, az adott magyar társadalom állapotának a kérdése, és itt az egyik tényező, a részvételi arány. Nem győzöm hangsúlyozni, nem győzök vészharangot kongatni, hogy lassan mindenhol 50 százalék alá csökken a magyarság választási hajlandósága és nem vigasz az sem, hogy a többségé is. És végül, igen, milyen tanulságok vannak egy ilyen választás után, ezekről is beszélek majd a végén. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

Akkor kezdjük a PowerPoint-prezentációt, és nem tudom nem ezzel kezdeni, többen jelen is voltak a teremből, hogy jó előjellel indult a hétvége, a DAC megverte a Slovant, és ez több mint egy egyszeri focimeccs, mint ahogy minden jelenlévő tudja.

Megyei választásokat tartottak Szlovákiában, és itt nagyon fontos tudni, hogy a jelenlegi megyerendszer egyáltalán nem kedvez a magyarság számára. Tehát hátrányos kerülethatárokat rajzoltak meg 1996-ban és sem a földrajzi, sem a történelmi sajátosságokat nem vették figyelembe. A cél egyértelmű volt, sokan egyetértésben állítják ezt, hogy a cél a magyarság minél több területbe tagolása volt. Ebből a 8 megyéből 5 megyében van jelentős számú magyar, legnagyobb arányban Nagyszombat és Nyitra megyében.

2001 óta vannak megyei választások - 2022-től összevonják majd a megyei választásokat az önkormányzati választásokkal -, most egy ötéves időszakra választották meg a megyei képviselőket. Most a megyei közgyűlés tagjainak és a megyeelnöknek a megválasztására került sor. Itt csak szemléltetésképpen mutatom a megyehatárokat, tegnap Őry Péter ki is emelte, hogy mennyire anakronisztikusnak

tűnik például a Pozsony melletti megyének a meghúzása, egyértelműen látszik, a cél az volt, hogy a magyarok nehozz többségbe kerüljenek a megyében.

Kezdjük akkor az eredményekkel, ezen belül a választási részvétellel. A legutóbbi választásokon 20 százalék körül volt a választói aktivitás; itt csak lábjegyzetben jegyzem meg, hogy az európai parlamenti választásokon legutóbb 13 százalék volt. Tehát igen alacsony választási hajlandóságról beszélünk, de ehhez képest rekord magas volt a részvétel, a megyei választásokhoz képest szinte 30 százalék.

Besztercebánya megyében volt a legmagasabb és Nagyszombat megyében a legalacsonyabb. Ennek az okai: egyrészt a kormányellenesség és a kormányváltó hangulat. Ezt nem jelezték a szlovákiai közvélemény-kutatások, tehát meglepetésszerűen hatott ez sokak számára, hogy a lakosság jó része - köszönhetően a széles ellenzéki összefogásnak - mobilizálni tudta a választóit, és sikerült kifejezni a kormánypárt elleni kritikákat. Besztercebánya megyében a Kotleba elleni összefogás mobilizálta a választókat, és meg kell jegyezzük, hogy általános politikaellenességet tapasztalunk ott és ez nemcsak az alacsony részvételi arányban, hanem az ellenzékre való szavazásban, hanem a függetlenek magas arányában is tükröződik. Itt vannak a megyénkénti választási részvételi adatok a térképen.

Tovább is ugrok és az országos eredményekről teszek néhány megállapítást: az látszik, hogy a kormánypárt és elsősorban a Smer jelentős pozícióvesztést szenvedett. Korábban domináns volt, most csak két megyében győzött a Smer, illetve a kisebb koalíciós pártok által támogatott jelölt. Igazán a győztesei ezeknek a választásoknak a jobboldali liberálisok, akik koalíciót alkottak, és egy helyen, Pozsonyban az MKP is tagja volt ennek a koalíciónak. Látjuk, hogy összeomlott a Mi Szlovákiánk, legalábbis itt, helyi szinten, pedig itt voltak erősek, és a függetlenek előretörése, mint említettem már, egy fontos jelzés, a magyarok körében is számos független volt.

Ha a magyar eredményeket nézzük, akkor érdemes összehasonlítani a 2013-as eredményekkel, itt az MKP és a Most-Híd eredményeit hasonlítottuk össze a magyarok által lakott megyékben. Tehát itt korábban 39 mandátuma volt az MKP-nak és a Hídnek 11., most az MKP-nak 33 mandátuma van, a Hídnek 10, de minden valószínűség szerint néhány független bevonásával az MKP-nak valamivel több mandátuma lesz majd, de a bejutást tekintve ezek az eredmények jelenleg így néznek ki. Itt van egy nem saját, hanem a Felvidék.mától vagy a Közbeszéd-től átvett térkép, hogy járásoként hogyan is alakult a mandátumok megszerzése.

Ha a magyar eredményeket nézzük, egy kis értelmezést kísérletezünk, az látható, hogy a legjelentősebb magyar-magyar párviadalra Nagyszombat megyében került sor, elsősorban a dunaszerdahelyi és a galántai járásokban. Amit észreveszünk, hogy egyértelmű MKP-főlény van, tehát ebben a két járásban az MKP 13-at szerzett meg a megszerezhető 15 mandátumból. A Nagyszombat megye parlamentjébe bekerült képviselők közül a legtöbb szavazatot az MKP elnöke kapta, és külön kiemelendő Menyhárt József, aki 11 000 voksot szerzett, ez jelzi az ő népszerűségét, ami kiderült a mi kutatásunkból is.

A 2013-as eredményekhez képest azt is állíthatjuk, hogy a Híd szinte megsemmisült a megyében. A Híd-politikusok önértékelése szerint is rosszul szerepeltek, és ezt elsősorban annak tulajdonítják, hogy nincs regionális, megyei, járási struktúrája a pártnak.

A megyeelnöki küzdelemnél megint Berényi József, az MKP volt elnöke háromszor több voksot kapott, mint Rigó Konrád, a Híd jelöltje. Itt külön kiemelendő, hogy a megyében, a nyelvhatártól északra található tisztán szlovák járásban is jobb eredményt ért el, mint a Híd jelöltje. Ezeket mind azért mondom, mert azért fél szemmel mi a 2020-as választásokat is nézzük és ezekből a jelekből

próbálunk valamit következtetni, és gondolom, az MKP politikusai is ilyen szempontból értékelik ezeket az eredményeket.

Továbbá a Híd elveszítette magyar nemzetiségű szavazóinak jelentős részét, de hangsúlyoznom kell, hogy mást jelentenek értelemszerűen a megyei választások és a parlamenti választások, a parlamenti támogatottság egy külön elemzés kérdése lehet. A 2016-os parlamenti választás exit pollja, amelyről a folyóiratunkban egy alapos tanulmány jelent meg Mózes Szabolcs tollából - letölthető - már jelezte előre, hogy az MKP már tavaly is jóval több magyar nemzetiségű szavazót tudhatott maga mögött, mint a Híd, és nem igazak azok a feltételezések, hogy a Híd inkább népszerű az iskolázott, városban lakó fiatalok körében.

A megyei választások rendszere annyira bonyolult, hogy még nem tudtuk számszerűsíteni a magyar szavazók megoszlását. Járásonként kell összeadni egyenként a Híd, illetve az MKP szavazóit, illetőleg nagy gond lesz a függetlenekre leadott magyar szavazatok elemzésével, de remélem, még a héten megoldjuk ezt a kérdést is. Ami állítható, hogy a Híd folyamatosan veszíti el a magyar szavazóit, és valószínűleg a kormánykoalícióban való részvétel miatt - ezt jelzik az ottani közvélemény-kutatások - a szlovák szavazóit is. Azt látjuk a kutatásunkból, de minden kutatás ezt mutatja, hogy az MKP-nak igen stabil a szavazóbázisa, tehát ha sikerül mozgósítani a magyarokat, azok jó eséllyel az MKP-ra fognak szavazni.

Évek óta a magyar-magyar versenyt az MKP megnyeri, a parlamenti választásoknál a Híd a szlovák szavazóknak köszönheti, hogy a parlamentbe kerül, és több szavazatot gyűjt össze, mint az MKP. Fontos, hogy egyben tudta tartani a szavazóit és Kassa megye kivételével sikeresen tudta őket mozgósítani. Ez a gondolat egyébként nagyon dicséretre méltó, de megjelent tegnap Menyhárt József és Óry Péter önértékelésében is, hogy lokalizálták, hogy itt azért sok munka vár még rájuk.

Egyébként a kormányellenességet, a kormány iránti elégedetlenséget a mi felmérésünk is jelezte. Kimutattuk, minket nem lepett meg Berényi József és Rigó Konrád verseny, mert azt látjuk a felmérésünkéből, hogy Menyhárt József, Berényi József, Farkas Iván a legnépszerűbb politikusok, a Híd-politikusok valamivel hátrébb szerepelnek. Még vizsgáljuk kutatásunkat, hogy mennyire torzíthatott a nem válaszadók aránya ebben. Ha összehasonlítjuk kizárólag Berényi Józsefet és Rigó Konrádot Nagyszombat megyében, akkor azt látjuk, hogy az MKP szavazói körében Berényi József azért nagyon nagy népszerűségnek örvend, 3,5 százalékpont a lehetséges 4-ből, és jobb eredményeket ér el népszerűség tekintetében, mint Rigó Konrád.

Nem mennék bele annyira a helyi, megyei, járási elemzésekbe, de a Felvidék.máról átvett grafikonokon a dunaszerdahelyi, a galántai járásnál látjuk a Berényi József által összeszedett voksok arányát, illetve a komáromi és az érsekújvári járásban, a párkányi körzetben Farkas Iván által megszerzett voksokét. Mi mindenképpen úgy gondoljuk, hogy biztató előjel ez az MKP számára a következő választásokra. Ne felejtsük el, hogy most, 2017-ben voltak a megyei választások, 2018-ban lesznek az önkormányzati választások, 2019-ben európai parlamenti választások lesznek, és 2020-ben jönnek a parlamenti választások és az elnökválasztás.

Mi úgy gondoljuk, hogy az új vezetőség sikeresen vette ezt az első akadályt, kérdés, hogy majd hogyan materializálódik ez a parlamenti választásoknál. Itt csak felvettem, hogy a parlamenti karéj hogy néz ki. Közvélemény-kutatások a koalíció relatív népszerűségét mutatják, de ezek a megyei választási eredmények ezt keményen megkérdőjelezzik.

Még itt a parlamenti választások részvételi arányát vetítem föl, amiből látszódik, hogy a magyar szavazók nem mennek el szavazni, de hasonlót tudunk

mondani a többi országról, a szomszédos országokról is. Itt van valami, ami akár kutatóintézeti feladat is, meg kell találni a magyarázatot, meg kell találni, hogy hogyan lehet mozgósítani.

Nagyon úgy néz ki, hogy a településcentrikus politika, ami már itt elhangzott a mai nap során, a településfejlesztés lehet a kiút, a jól megszervezett magyar közösségek. Nézzük meg, ez a térkép a magyarok arányát, a magyarok számát mutatja, és itt szerepel az összes település, ahol legalább 3 ezer magyar van. Innen ezeket jól megszervezve, mozgósítva, például az MKP számára megvalósítható az 5 százalékos küszöb megugrása.

Az eredményeket nagyon sok szempontból magyarázza a választási részvétel és az MKP eredményeit is ez a gazdasági térkép. Ez a HÉTFA Kutatóintézet által készült, akik velünk együttműködésben a fiatal vállalkozók éve kutatásban dolgoztak, itt az érdek az övék; a MÁÉRT-on lesz egy kiadvány, melyben ez a térkép is szerepel. Látjuk, hogy Szlovákia nyugati megyéiben nagyon alacsony a munkanélküliség, magas a keleti megyékben, ez tükröződik a választási részvételben és az MKP-ra való szavazási való hajlandóságban, de ez most csak egy tényező. Köszönöm szépen a figyelmet.

Majd itt fogok hagyni a bizottságnál egy könyvet és egy folyóiratszámot, de letölthetők az internetről is. Nagyon szépen köszönöm a figyelmet, és amennyiben vannak kérdések, igyekszem azokat megválaszolni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, igazgató úr. Van-e kérdés, vélemény? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

Hozzászólások

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Nézze, igazgató úr, én is örülök az MKP győzelmének, tényleg, vagy a jó eredményeinek, ha nem is a győzelmének, de amit most ön itt mondott, ez minden volt, csak független meg objektív elemzése nem a helyzetnek. Tehát olyan érzésem volt, mintha az MKP-székházban ülnék és hallgatnám a beszámolót arról, hogy mennyire jó minden. Azért ne haragudjon, igazgató úr, ennél azért kicsit árnyaltabb a kép.

A Híd veszíti el folyamatosan a szavazóit, ezt külön kiemelte. Az MKP egyébként nem 39, én 41-ről tudok - lehet, hogy két képviselő eltűnt útközben -, az előző választásokon 41 képviselője volt, abból maradt 33, ami azt jelenti, hogy képviselőinek a 20 százalékát elveszítette, tehát ezt nem nagyon lehet máshogy értelmezni. Nem vagyok ellendrukker a történetben, szeretném hangsúlyozni, csak ön azért mégiscsak egy tudományos kutatóintézetnek a vezetője, én meg nem úgy érzem, politológusként nem úgy érzem, hogy ez feltétlenül egy objektivitásra törekvő beszámoló volt.

Azt meg, hogy délen nem mennek el az emberek szavazni, most ne haragudjon, igazgató úr, annak azért vannak okai, és annak az okai talán lehet, hogy a felvidéki magyar pártokban is keresendők, és azért nem lehet előlött elegánsan átugrani annyival, hogy majd ennek vizsgálni kell az okait. Ha a magyarok kevesebben mennek el szavazni, mint a szlovákok, akkor az azt jelenti, hogy nem elégedettek azzal a képvisellel, ami van, vagy azzal a kínálattal, tehát ezekkel a kérdésekkel azért szembe kellene nézni, másrészt meg azért itt van nagyon sok olyan szempont, amikre nem tértünk ki, de esetleg kitérhetünk volna.

Csak azt szeretném öntől kérni, ha már egyszer az intézet arról lemondott, hogy amikor rendezvényeket és konferenciákat szervez, akkor mondjuk, minden érintettet meghívjon, merthogy ezt önök nem szokták megtenni, például a választási beszámolóik kapcsán mindig csak a Fidesznek kedves partnerszervezetek vezetőit

hívják meg, hogy elemezzék az adott régió választási eredményeit. Ahhoz képest legalább azt megszoktuk, hogy itt, a bizottsági ülésen egy kicsit teljesebb képet kapunk, de ne haragudjon, igazgató úr, meg kell mondanom, hogy ehhez képest ezt most egy kicsit visszalépésként értékeltem a korábbi hasonló beszámoló alapján, ott legalább a beszámolóban volt egy kis objektivitásra törekvés, itt most kevésbé láttam az elemző szempontok megjelenését. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Más kérdés, vélemény? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, igazgató úr kíván reagálni az elhangzottakra?

Válaszadás, reagálás

KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Csak egy gyors reakció, gyors elemzés. Igen, elsősorban az MKP, a magyar párt szemszögéből néztük ezeket a dolgokat, az elemzésünk, illetve a tanulmányok, ahogy eddig is, most is pártatlanok lesznek. Valamelyest igen, a magyar párt szemszögéből mutattam be ezeket a kérdéseket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben más vélemény, hozzászólás nincs, úgy még egyszer köszönöm szépen igazgató úrnak a gyors tájékoztatást, hiszen a hét elején vagyunk még, ez a választás pedig a hétvégén történt. A napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Egyebekben egy tájékoztatást szeretnék adni a következő bizottsági ülésünkről. Jövő héten, 13-án, hétfőn, ugyan ez egy „A” hét hétfő, de fél 12-kor tartunk egy bizottsági ülést, zárt ülés keretében nagykövetségi meghallgatásokra fog sor kerülni; az életrajzok megtekinthetők már a bizottság titkárságán. Tehát 11 óra 30 perc, hétfő. Ezt követően november 22-én, 14 óra 30 perckor Balog Zoltán miniszter úr meghallgatása lesz, erről már az előző bizottsági üléseken volt tájékoztatás.

Az ülés berekesztése

Van-e kérdésük, felvetésük az egyebekben? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, úgy a napirendi pontot és a bizottsági ülést bezárom. Nagyon szépen köszönöm a munkájukat és köszönöm szépen még egyszer a jelenlévőknek és igazgató úrnak a segítő, szakszerű tájékoztatását.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 57 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika